

3 Aruba

Boot
op drift

9 Wereld

Senator McCain op
81-jarige leeftijd overleden

10 Economie

VS en Mexico stevenen
af op Nafta-akkoord

12 Sport

Verstappen:
Maximaal haalbare

CAft legt Arubaanse regering personeelsnorm op

ORANJESTAD — Het College Aruba financieel Toezicht (CAft) wil dat de Arubaanse regering dit jaar nog werk maakt van het verlagen van de personeelskosten. Dit blijkt uit de rapportage van het College voor wat betreft de uitvoering van het eerste halfjaar van de begroting van 2018. Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) maakte vanochtend bekend tijdens een persconferentie dat een personeelsnorm wordt ingevoerd.

In zijn brief aan minister Ruiz-Maduro die afgelopen donderdag werd verstuurd, stelt het CAft dat de prognose van Aruba in de tweede uitvoeringsrapportage is dat het tekort van de collectieve sector uitkomt op 2,9 procent bbp. “Hiermee wordt niet aan de LAft-norm voor 2018 voldaan.” Wel blijkt uit analyse van het CAft dat het tekort in 2018 lager zal zijn dan in 2017. Minister Ruiz-Maduro noemde de CAft-rapportages over het eerste halfjaar positief en meent dat aan de hand hiervan de geloofwaardigheid van de Arubaanse regering bij het College weer aan het groeien is.

Najaarsnota

Minister Ruiz-Maduro kondigde vanochtend aan dat de Arubaanse regering en het College nog steeds met elkaar in gesprek zijn over nieuwe afspraken voor de periode 2018-2021. Toch zijn beide partijen er al uit voor wat betreft de personeelskosten. Volgens de minister is het voor het eerst dat de Arubaanse regering concrete stappen onderneemt om deze te verlagen. In oktober komt een najaarsnota met wijziging voor de begroting van dit jaar. Met het CAft is afgesproken dat dan de verlaging van de personeelskosten voor dit jaar bekend wordt

gemaakt. “Dan wordt ook duidelijk hoever de regering komt in het behalen van de doelstellingen aan de hand van deze exercitie”, aldus Ruiz-Maduro.

Personeelsnorm

Afgesproken is dat Aruba zich voortaan aan drie normen moet gaan houden, een begrotingsnorm, een schuldnorm en een personeelsnorm. Reden hiervoor is dat het CAft volgens de minister ‘meer specifieke’ cijfers wil zien om zo de afname in personeelskosten te kunnen meten. Het CAft merkt in zijn brief op dat het Beleidsplan Verlaging Personeelslasten (BVP) van Aruba uitgaat van een verlaging van de personeelskosten in 2018 met 12,2 miljoen florin. “Volgens het BVP dient het begrote bedrag voor personeelslasten in 2018 van 482,9 miljoen naar 470,7 miljoen florin te worden bijgesteld. Het CAft merkt op dat Aruba nog de nodige stappen moet zetten om deze forse besparing voor het einde van het jaar te kunnen realiseren”, zo is te lezen in de brief.

Contractanten en adviseurs

Op dit moment zijn de personeelskosten 600.000 florin hoger dan aan het begin van het jaar was geprojecteerd. Reden hiervoor volgens Ruiz-

Maduro zijn de arbeidscontracten die waren gesloten en verlengd door de vorige regering. Een deel van deze contracten was in december al ontbonden, maar veel is nog niet afgerond. Zo lopen er nog tal van rechtszaken waar- bij de betreffende contractant nog wordt doorbetaald. Ook zijn er adviseurs van de vorige regering die tot voor kort nog salaris moesten blijven ontvangen, aldus minister Ruiz-Maduro. “Eén zo’n adviseur heeft zijn contract nog lopen tot september en ontvangt een flinke som in euro’s voor diensten waar wij geen gebruik van maken.”

Debat

Aanstaande donderdag wordt gedebatteerd over de kwartaalcijfers en het rapport van het CAft in de Staten. Parlementsleden hebben afgelopen week beide documenten ontvangen. Het is van belang dat de daarmee samenhangende begrotingswijziging zo spoedig mogelijk door de Staten wordt aangenomen, schrijft het College in zijn brief naar de minister. “De effecten van de besparing op personeelslasten in 2018 zullen zichtbaar moeten worden in de derde en vierde uitvoeringsrapportage van dit jaar. Tevens verneemt het CAft op korte termijn hoe u, vooruitlopend daarop, ervoor zorg draagt dat de budgetten voor personeelslasten met dit bedrag worden gekort en welke specifieke besluiten zijn genomen die er toe moeten leiden dat de besparingen nog dit jaar worden gerealiseerd en de personeelslasten van 470,7 miljoen florin niet worden overschreden.

Paus wil niet ingaan op doofpotbeschuldigingen

Foto: AFP

De beschuldigingen kwamen naar buiten op het moment dat de paus een bezoek bracht aan Ierland.

VATICANSTAD — Paus Franciscus weigert in te gaan op beschuldigingen dat hij misbruikschandalen binnen de Rooms-Katholieke Kerk in de doofpot heeft gestopt. Tijdens zijn terugreis naar Rome vanuit Ierland zei de geestelijke leider in het vliegtuig dat het document met de aantijgingen ‘voor zichzelf spreekt’ en dat hij er niet over wil uitweiden.

In het elf pagina’s tellende document wordt het aftreden van Franciscus geëist omdat hij jarenlang zou hebben geweten van het misbruik door de Amerikaanse kardinaal Theodore McCarrick. De beschuldigingen zijn

afkomstig van aartsbisschop Carlo Maria Vigano. Hij was een aantal jaar nuntius (ambassadeur) in de Verenigde Staten. Vigano kwam met zijn verklaring naar buiten op het moment dat de paus een

bezoek bracht aan Ierland, waar misbruik binnen de kerk een diepe wond heeft achtergelaten. Franciscus zei tegen journalisten dat ze zelf genoeg vaardigheden hebben om conclusies uit het document te kunnen trekken. De 88-jarige McCarrick heeft in juli zijn ontslag ingediend, nadat meerdere mannen de voormalige aartsbisschop van Washington hadden beschuldigd van seksueel misbruik.

Groene straatkunst in Caya Grandi

Foto: Melissa Stumper

ORANJESTAD — Kunstenaar Adam Patterson heeft tijdens zijn ‘Bushibushi’-performance in de winkelstraten van Oranjestad Aloë geplant. Op de foto is te zien hoe hij de harde aarde zachter probeert te maken zodat hij een gat kan graven voor zijn plant. Zijn performance maakte deel uit van de tentoonstelling van de vijfde editie van Caribbean Linked die zaterdagmiddag open ging. Patterson vertelde aan Amigoe dat hij de inspiratie vond door de waanzinnige landschappen op het eiland, waarbij vooral de diverse soorten cactussen en stekelige planten opvielen. Het is namelijk in scherp contrast met de landschappen waaraan hij in Barbados gewend was. Patterson heeft de afgelopen drie weken samen met tien andere kunstenaars uit het Caribisch gebied deelgenomen aan dit residency-programma. De tentoonstelling is de komende maand nog te zien, zowel in Caya Grandi alsook bij Ateliers ’89 aan de Dominicanessenstraat 34

Zie ook pagina 4
‘Openbare kunst in Caya Grandi: verkenning en herkenning’.

Nederland voorzichtig met uitspraken over Ennia

DEN HAAG — De Nederlandse regering is voorzichtig met uitspraken over verzekeraar Ennia en de rol van De Nederlandsche Bank (DNB) als toezichthouder. Minister van Financiën Wopke Hoekstra benadrukte dat toezicht de eerste verantwoordelijkheid is van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS). Een poging om via een rechtszaak meer controle uit te oefenen liep op niets uit.

De CDA-minister antwoordt dat op vragen van zijn partijgenoten Joba van den Berg en Erik Ronnes. De Tweede Kamerleden vroegen in juli waarom de CBCS en de DNB niet eerder hebben ingegrepen terwijl er in 2016 al zorgen waren over Ennia. Hoekstra antwoordt dat de DNB alleen toezicht houdt op de integriteit en bedrijfsvoering van bijkantoren van

Ennia in Caribisch Nederland. “De verantwoordelijkheid van de DNB voor het toezicht op deze verzekeraar (is) beperkt”, schrijft hij. Hoekstra schrijft dat de DNB bovendien is gehouden aan een geheimhoudingsplicht over waarschuwingen of stappen die genomen worden, zodat hij als minister geen informatie hierover ontvangt en dus ook geen

antwoord heeft op vragen hierover. Wel bevestigt hij dat de DNB informatie heeft opgevraagd bij de CBCS na signalen over problemen bij Ennia in 2013. “Vervolgens is de DNB met de CBCS in overleg getreden over de toezichtaanpak, wat uiteindelijk heeft geresulteerd in een onderzoek bij Ennia.” Tot slot verwijst hij naar een rechtszaak die de DNB tegen Ennia aanspande, maar die achter gesloten deuren werd behandeld. De minister lijkt daarmee te benadrukken dat de DNB wel wilde ingrijpen, maar niet mocht. Volgens een artikel in de media begaf de DNB zich volgens de rechter op

het terrein van de CBCS en verloor de bank de rechtszaak, aldus Hoekstra. Waarom de CBCS niet heeft ingegrepen, kan de minister niet beantwoorden, aangezien de CBCS onder de verantwoordelijkheid van Curaçao en St. Maarten valt. Datzelfde geldt voor de vragen die Van den Berg en Ronnes stelden over de gevolgen voor klanten. “Het is niet aan mij om wetgeving en toezicht in een ander land binnen het Koninkrijk en door een andere toezichthouder te bespreken of om over de consequenties hiervan voor pensioengerechtigden in een ander land te speculeren.”

Voortijdig einde feest Duitsland wegens onrust

CHEMNITZ — Het stadsfeest in Chemnitz in de Duitse deelstaat Saksen is gisteren uit veiligheidsoverwegingen vroegtijdig beëindigd. Nationalistische betogers waren de straat opgegaan als reactie op de dood van een 35-jarige Duitser bij een vechtpartij in de nacht van zaterdag op zondag.

Volgens de politie waren bij die vechtpartij ‘meerdere nationaliteiten’ betrokken. Naast een dode vielen er twee zwaargewonden. De rechts-populistische AfD en de anti-islamgroep Pegida hielden gistermiddag een betoging die volgens de politie ongeveer 100 deelnemers trok. Later gingen honderden rechtse hooligans van de groep Kaotic Chemnitz de straat op om ‘te laten zien wie het in de

Foto: AFP

Bij de vechtpartij waren ‘meerdere nationaliteiten’ betrokken.

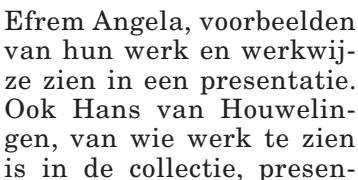
stad voor het zeggen heeft’, meldde de zender ARD. Volgens de politie gooiden de hooligans flessen naar agenten en

weigerden ze bevelen op te volgen. Een woordvoerder van het stadsbestuur van Chemnitz liet weten dat wegens de onrust

gisteren om 16.00 uur een eind aan het stadsfeest is gemaakt. Het zou eigenlijk tot 20.00 uur duren.

Een ongevraagd maar royaal aanbod

De vergaderzaal was zater-

teerde projecten waar hij aan werkte. Zo liet hij zien hoe hij zich als kunstenaar liet inspireren door openbare ruimte en context. Een van zijn plannen behelst een nieuwe betekenis geven aan een omstreden monument, het Van Heutsz-monument. Juist door de mensen te herinneren aan een zwarte bladzijde in de geschiedenis, en hiermee een monument 'onteren', biedt handvaten voor bewustwording en discussie, stelde hij.

Jan Mol (links, in wit overhemd) en performance van kunstenaar Darwin Winklaar (rechts).

door kunst en ook de rol die de jonge kunstenaars hierbij kunnen spelen. Binnenkort volgt een interview met deze nieuwe generatie Arubaanse kunstenaars.

Deloitte.

Het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT) ressorteert onder het Ministerie Financiën, Economische Zaken en Cultuur en heeft als primaire taak om gegevens die het verkrijgt te verzamelen, registreren, bewerken en analyseren, om te bezien of deze gegevens van belang kunnen zijn voor het voorkomen en opsporen van misdrijven; in het bijzonder witwassen en het financieren van terrorisme. Het Meldpunt beoogt bij te dragen aan het opsporen en vervolgen van strafbare feiten met betrekking tot het witwassen van geld, terrorismefinanciering, en/of de daaraan ten grondslag liggende misdrijven met als ultiem doel de integriteit van de financiële en niet-financiële sector van Aruba mede te handhaven. Ten behoeve van deze klant is Deloitte Dutch Caribbean op zoek naar kandidaten voor de functie van:

Hoofd Meldpunt Ongebruikelijke Transacties

De functie

Als Hoofd Meldpunt Ongebruikelijke Transacties bent u verantwoordelijk voor de strategische ontwikkeling van de gehele organisatie. U ontwikkelt en implementeert het strategisch en tactisch beleid voor de organisatie ter realisatie van de organisatiedoelen. Als inspirerend en motiverend leider weet u eventuele veranderingen door te voeren en stuurt u een team van ca. 10 professionals aan. Tevens draagt u zorg voor integraal management van de organisatie. U ziet toe op navolging van de wet- en regelgeving en u vertegenwoordigt Land Aruba in internationale organisaties, zoals de Financial Action Task Force (FATF) en de Egmont Group, u heeft veel contacten met ketenpartners en andere Financial Intelligence Units. U onderhoudt in dit kader nauwe contacten met stakeholders en sluit convenanten af. U rapporteert aan de Minister Financiën, Economische Zaken en Cultuur.

Uw profiel

U beschikt over een afgeronde academische opleiding bij voorkeur in een juridische en/of financiële richting. U bent een strateeg en een daadkrachtige alsook inspirerende leidinggevende die goed in staat is om professionals aan te sturen. U beschikt minimaal over 5 jaar ervaring in een leidinggevende functie en u heeft bij voorkeur kennis van en ervaring binnen het beleidsterrein en/of werkveld van het Meldpunt. U bent een uitstekende peoplemanager met een sterk omgevingsbewustzijn die goed in staat is om in een complexe omgeving verbinding te leggen en draagvlak te creëren. U bent integer, daadkrachtig en resultaatgericht. Tevens beschikt U over goed ontwikkelde communicatieve- en interpersoonlijke vaardigheden. U beheerst Nederlands en Engels uitstekend, in woord en geschrift. Papiamentu en Spaans is een pré.

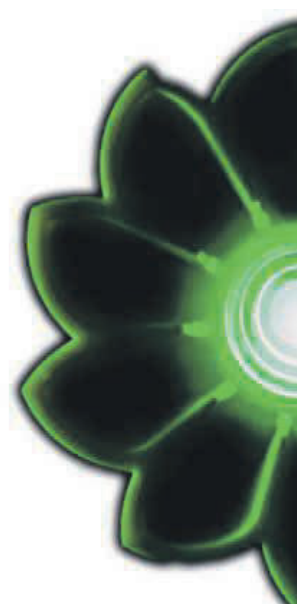
Het aanbod

Onze klant biedt marktconforme arbeidsvoorwaarden en een uitdagende functie in een dynamische omgeving. De standplaats van de functie is Aruba.

Procedure

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mevr. Esther Baaij, Senior Manager Human Capital Consultancy, Learning & Assessments bij Deloitte Dutch Caribbean via tel: (+297) 5286200. U kunt uw sollicitatiebrief en CV vóór 28 september a.s. e-mailen naar ecroes@deloitte.aw. U ontvangt binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging. Een assessment en een veiligheidsonderzoek maken deel uit van de selectieprocedure. Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee its network of member firms and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see ("DTTL"), www.deloitte.com/about for a more detailed description of the legal structure of DTTL and its member firms. ©2018. For info contact Deloitte Dutch Caribbean.

Accreditatie via Costa Rica, Colombia en VS

AruBIG-register voor medische studenten

ORANJESTAD — Aruba krijgt over twee tot drie maanden een AruBIG-register. De overheid gaat medische universiteiten in Costa Rica, Colombia en de Verenigde Staten accrediteren, zodat Landskinderen die aan deze opleidingen afstuderen, daarna op Aruba via de AruBIG aan het werk kunnen. Minister Dangui Oduber (MEP) van Volksgezondheid maakte dit vanmorgen in een persconferentie bekend.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

De AruBIG-commissie bereikte hierover twee weken geleden al een akkoord, maar de minister maakte de komst van de AruBIG pas vandaag publiekelijk bekend. “We zijn bezig om alles rond dit register af te ronden, dat zal nog twee tot drie maanden duren”, zei Oduber. Een formele naam voor het register is er nog niet, maar de minister verwacht dat de naam ‘AruBIG’ zal blijven. BIG staat voor Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg en is een registratie voor artsen. Aruba maakt al gebruik van de Nederlandse BIG, waardoor het artsen is toegestaan om op Aruba te werken. De minister laat dit systeem doorgaan, maar wil dus voor Aruba een eigen BIG opzetten.

Vakbekwaam

Amigoe had de minister vrijdag al om uitleg gevraagd over het akkoord dat de AruBIG-commissie had bereikt. De minister gaf de krant toen aanvullende informatie. Hij verwees naar het regeerakkoord, waarin staat dat één van de speerpunten is om de kwaliteit in de gezondheidszorg te verhogen. “Er is een tekort aan specialisten, waardoor de wachttijden voor specialistische zorg lang zijn. We willen dit aanpakken door het aantal beroepsbeoefenaren te vergroten, met Landskinderen die in het buitenland hebben gestudeerd.” Met dat doel is de AruBIG-commissie opgericht, zegt Oduber. De commissie kreeg de opdracht om te zorgen voor deskundigheid en vakbekwaamheid van

beroepsbeoefenaren. Het heeft zes maanden geduurd (bij de start van de commissie op 8 februari gaf de minister de commissie drie maanden de tijd, red.) voordat de commissie overeenstemming had bereikt over een voorstel.

Accreditatieorganen

Het voorstel houdt in, zo legde Oduber aan Amigoe uit, dat er naast het huidige (Nederlandse) BIG-register en CanMeds (Canadian Medical Education Directives for Specialists) andere accreditatieorganen worden aangewezen die beroepsbeoefenaren in de regio erkennen. Het gaat specifiek om Landskinderen die een medisch specialisme hebben afgerond, aan een universiteit die door de overheid is geaccrediteerd. Met dat diploma krijgen zij, zo heeft AruBIG-commissie voorgesteld, voorrang bij het vinden van een baan op Aruba. Tijdens de persconferentie maakte de minister van Volksgezondheid duidelijk dat de accreditatie zich vooralsnog richt op Costa Rica, Colombia en de VS, ‘omdat de meeste studenten vanuit Aruba in deze landen medicijnen studeren’.

Planning

In de komende twee tot drie maanden zal minister Oduber op regeringsniveau bespreken voeren om specialisatieplekken te creëren voor Landskinderen. Die plekken zoekt hij zowel in Nederland als in de regio. Oduber noemde daarbij premier Evelyn Wever-Croes (MEP) die in mei in Costa Rica was en daar over de AruBIG sprak met zowel studenten als met medische vertegenwoordi-

gers. Als de studenten - die al basisarts zijn - gespecialiseerd zijn, kunnen ze op Aruba aan de slag. De AruBIG-commissie stelt voor om een manpowerplanning voor medisch specialisten op te zetten. Deze planning moet een beeld geven van behoefte aan medisch specialisten, zowel nu als op de mid-denlange en lange termijn en zal bepalend zal zijn voor het bieden van werk aan beroepsbeoefenaren binnen de gezondheidszorg.

Landskinderen

De AruBIG-commissie heeft ook overeenstemming bereikt over wie een Landskind is en wie dus in aanmerking komen voor accreditatie. Wie voldoet aan de Landsverordening Toelating, Uitzetting en Verwijdering (LTUV), is een Landskind. Wie niet voldoet aan deze wetgeving, moet de normale toelatingsprocedure doorlopen voordat werken op Aruba mogelijk is.

Kwaliteitsinstituut

Tijdens de persconferentie gaf de minister aan dat artsen zich zorgen maken over de kwaliteit als opleidingen in het buitenland worden geaccrediteerd. Daar heeft de AruBIG-commissie als oplossing voor bedacht om een kwaliteitsinstituut op te richten. Oduber laat aan Amigoe weten dat dit instituut de taak krijgt om diploma's en opleidingen binnen de gezondheidszorg te erkennen. Daarnaast moet iedereen die in de BIG geregistreerd staat, cursussen blijven volgen om de accreditatie te behouden. Op die manier wil de AruBIG-commissie de kwaliteit in de gezondheidszorg waarborgen. De minister wacht nog op advies hoe dit kwaliteitsinstituut kan worden opgericht. Hij laat ook aan de krant weten dat hij internationale organisaties die op dit gebied ruime ervaring hebben, om ondersteuning wil vragen.

Kustwacht rukt uit

Boot op drift

ORANJESTAD — De Kustwacht Caribisch Gebied kreeg afgelopen donderdagmiddag rond twee uur een melding in hun Joint Rescue & Coordination Center (JRCC). Er zou een vaartuig in nood verkeren. Op aanwijzing van het JRCC is de Arubaanse Kustwacht op zoek gegaan naar het vaartuig. Rond half vier ‘s middags is het vaartuig ‘Fish Kraze’ vijf kilometer ten zuiden van Aruba gevonden en is vervolgens door de Kustwacht naar de Commandeursbaai gesleept.

De kapitein van het bootje verklaarde dat hij vanaf 08.00 uur die ochtend op weg was naar Bonaire met het vaartuig dat hij had gekocht. Hij verklaarde dat tegen 11.00 uur de motor

plotseling uit viel en niet meer wilde opstarten. Volgens de kapitein had hij zijn VHF radio nog niet geïnstalleerd. Het vaartuig dreef langzaam terug richting de kust van Aruba

waardoor de kapitein weer contact kreeg met zijn mobiele netwerk en zo met zijn gsm contact kreeg met zijn vrouw. Daarna heeft zijn vrouw contact opgenomen met de hulpdiensten. De kapitein was blij en opgelucht bij het zien van de Kustwacht. De Kustwacht laat weten er altijd te zijn om mensen in nood te helpen maar waarschuwt daarbij wel dat men moet zorgen om nooit zonder goed werkende communicatiemiddelen de zee op te gaan.

Man dood gevonden in auto

ORANJESTAD — Het Openbaar Ministerie (OM) meldt dat er geen sporen van geweld zijn gevonden op het lichaam van een man die zondagochtend in Shiribana dood aangetroffen werd in zijn auto.

OM-woordvoerder Ann Angela meldt verder dat het onderzoek nog gaande is en dat het lichaam in beslag is genomen voor autopsie. Politiewoordvoerder Liliana Rasmijn meldde gisterochtend al aan de lokale pers dat de auto die geparkeerd stond voor Lox Sing Su-

permarket, weggetakeld is voor nader onderzoek. Pas later op de dag werd bekendgemaakt dat de 47-jarige G.J.K. de man is die dood was gevonden. Het OM ging niet in op verklaringen van een getuige die sprak in lokale media. Volgens nieuwspitaal Boletin

Extra zou een vrouw eerder die nacht de man om hulp hebben horen schreeuwen, maar hem niet te hulp hebben geschoten. Ook zouden de handen van de man zijn vastgebonden met een op-laadkabel. De OM-woordvoerder zegt dat voor zover bij haar bekend is, hier geen sprake van is. En dat wat betreft getuigenverklaringen, de politie nog bezig is met haar onderzoek.

Fractieleider Rocco Tjon:

Beloofde hulp van Nederland blijft uit

ORANJESTAD — MEP-fractieleider Rocco Tjon vraagt zich af hoe het kan dat Nederland, dat maanden geleden al toezegde om mee te werken, nog steeds geen heeft gemaakt van de beloofde steun aan de Arubaanse justitie. Tjon verwijst hierbij naar de noodzaak van het onderzoek naar het onbehoorlijke bestuur van de AVP. “De Arubaanse Justitie-minister deed een verzoek aan Nederland voor technische bijstand om de Landsrecherche te helpen”, aldus Tjon. “Ondanks dat het verzoek enkele maanden geleden al werd goedgekeurd door de minister van Justitie van Nederland, is er nog steeds geen uitvoering aan gegeven door Nederland.”

“Altijd wanneer in het verleden technische bijstand gevraagd werd in mensenhandelzaken, in zaken van georganiseerde criminaliteit, maar ook in integriteit zaken of beleidsondersteuning van het KIA in de periode dat ik daar directeur was, werd dit geleverd. Dus we werken nauw samen met Nederland wat betreft justitie. Daarom vind ik het vreemd dat, zeker nu dat verzoek al door Nederland ingewilligd is, hieraan geen uitvoering wordt gegeven. Terwijl dit eigenlijk een normale gang van zaken is, zoals blijkt uit het verleden.”

Rapport

Tjon benadrukt het belang van de Nederlandse steun en benoemt hierbij het rap-

port dat het huidige kabinet indiende waarin de resultaten van onderzoek naar de voormalige regering beschreven staat. “Zeer gedetailleerd hebben we een netwerk en daarbij ook relatieschema's in beeld gebracht”, vertelt Tjon. “We hebben precies vermeld welke handelingen er hebben plaatsgevonden en hebben deze onderbouwd met feiten en stukken met daarbij ook welk artikel binnen de wet dit strafbaar stelt.”

Twee weken na de indiening, afgelopen februari, kreeg Tjon een update van het Openbaar Ministerie (OM) die toen zei de zaak te zullen oppakken. “Vorige week kregen we nieuwe informatie die bij ons nog niet bekend was en dus nog geen deel uitmaakte van

het onderzoeksrapport. Dus die informatie hebben we ook ingediend en toen kregen wij te horen dat er pas begonnen kon worden aan de zaak als er voldoende capaciteit en een bepaalde expertise ter beschikking was.” Deze zou dus door Nederland geleverd worden. Over welke expertise dit gaat, weet Tjon niet. “Het OM heeft niet genoemd welke expertise nodig was.”

OM

Het OM wenst nog steeds niet te reageren op vragen over dit onderzoek of over het

IN HET KORT

Balen in de Balandersstraat

Een chauffeur botste zondagochtend vroeg met zijn auto op een tuinmuur in de Timonstraat en ging er vandoor. De politie ging in de buurt op zoek en trof de voortvluchtige chauffeur aan in de Balandersstraat, waar hij in de boeien werd geslagen. Hij lag er te slapen in zijn auto, die midden op de weg stond geparkeerd.

Haastige spoed

De politie kwam naar de Spoed Eisende Hulp (SEH) van het ziekenhuis, omdat er sprake zou zijn van mishandeling. Ze spraken daar met C., die een opgezwollen linkeroog had en verwondingen en klaagde over pijn. Hij vertelde dat hij zijn vrouw naar de SEH had gebracht en buiten op haar wachtte bij een pilaar, terwijl hij op zijn mobiel keek. Ineens zou hij meerdere malen hard zijn geslagen tegen zijn hoofd en hij klapte tegen de pilaar. Zijn telefoon viel stuk op de grond. Volgens C. liet de man iets zwarts vallen en rende hard weg. Hij droeg een kakikleurige korte broek en een zwarte capuchon. De politie keek in de omgeving, maar trof niets aan. De beveiligingsbeelden worden bestudeerd.

Pudding en mango's

Een vrouw die aangifte had gedaan van haar gestolen televisie, trof bij thuiskomst twee mannen in haar tuin. Ze waren mango's aan het stelen. De vrouw maakte foto's en zei dat de politie onderweg was, waarop de mannen wegreiden in een blauwe auto. De vrouw belde de politie en vertelde dat één van de mannen ‘Pudding’ heet. Even later meldde Pudding en de andere plukker zich bij het politiebureau, waar ze verklaarden dat ze gehoord hadden dat het een onbewoond huis was. De politie sprak hen vermanend toe. De vrouw werd in kennis gesteld en zei dat ze verder niets miste en dat er een emmer met mango's op haar erf stond.

Twee verkeersdoden door aanrijdingen

ORANJESTAD — Het aantal verkeersdoden is afgelopen weekend van vijf opgelopen naar zeven, nadat twee slachtoffers van aanrijdingen aan hun verwondingen bezweken.

Bij de rotonde van Pos Chiquito, ter hoogte van restaurant Irian, vond gisteravond rond half tien een dodelijke aanrijding plaats. Nadat de melding op de centrale post van het Korps Politie Aruba (KPA) binnen kwam, snelde een patrouille naar de rotonde, waar zij een witte personenwagen aantroffen en een man die op de weg lag. Zijn verwondingen waren van dien aard dat een ambulance werd opgeroepen. Eenmaal daar trachtten de ambulancemedewerkers de man te reanimeren, maar het mocht niet baten.

Om tien voor elf ‘s avonds werd de man doodverklaard. Intussen waren de verkeersspecialisten van de politie, het Bureau Forensisch en Technisch Onderzoek (BFTO) en Slachtofferhulp aangekomen. De vrouwelijke chauffeur van de auto was in shock geraakt en werd per ambulance naar het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) vervoerd. Het lichaam van de, op dat moment nog onbekende, man werd in beslag genomen door het Openbaar Ministerie (OM). Vandaag pas werd het slachtoffer geïdentificeerd. Lokale media melden dat het gaat om de

54-jarige Colombiaan Luis Carlos Nebies. Het OM meldt vanochtend dat uit een ter plekke uitgevoerde blaastest is gebleken dat de chauffeur geen alcohol had gedronken.

Text & drive

Het tweede slachtoffer viel drie weken na het ongeluk. Gisteren overleed ook de 76-jarige Emiliana De Leon aan de gevolgen van een aanrijding die op 3 augustus had plaats gevonden in Alto Vista. Opvallend aan dit incident was het gegeven dat de chauffeur had toegegeven achter het stuur te hebben zitten chatten via de telefoon en dus niet op het verkeer te hebben gelet.

Minister laat oproep tot klikken over illegalen intrekken

ORANJESTAD — Een oproep vanuit immigratiedienst-Iasa aan burgers om contact op te nemen als zij weten waar illegalen wonen en werken, werd kort nadat het op woensdag op sociale media was geplaatst weer ingetrokken.

Afgelopen week verscheen onder meer op de populaire Vraag- en Aanbodpagina's een oproep vanuit Iasa met als tekst ‘Help ons controleren. Als je weet waar illegalen werken en wonen, stuur ons dan een bericht via de pagina van de Immigratiedienst’. Dit leidde in de dagen erna tot tal van geschokte reacties. Volgens Justitie-minister Andin Bikker (POR) zou het gaan om een ‘discussiestuk’ dat door een stafmedewerker

zou zijn gemaakt en helemaal niet bedoeld was om naar buiten gebracht te worden. “Hoe dat alsnog is gebeurd weet ik niet”, aldus de minister. Bovendien zou de bewoording van de oproep helemaal niet kloppen, zegt Bikker. “Onder immigratie vallen zowel Iasa als Guarda nos Costa. En Iasa is de dienst die puur gaat over de controle aan de grens.” Op de vraag van Amigoe of het beleid van de regering - losstaand van dat het zou gaan om een discus-

SATURDAY SEPTEMBER 22

SISTER SLEDGE FT. KATHY SLEDGE, ERIC DARIUS AND ALTHEA RENÉ, DI-RECT, DI-MONGO, YELLOWJACKETS, COSY COTTON, DELBERT BERNABELA AND MANY MORE

TICKETS FOR SALE ONLINE AND ALSO AVAILABLE AT: CASIBARI MUSIC CAFÉ, SUPERFOOD PLAZA, CITGO BLVD/ ESSOVILLE, CITGO PALM BEACH, CAFÉ THE PLAZA, MOOMBA, FUN MILES

CARIBBEANSEAJAZZ.COM

DI-RECT

Opening Expo Caribbean Linked

Openbare kunst in Caya Grandi: verkenning en herkenning

ORANJESTAD — Na drie weken lang samen onder één dak leven en met elkaar optrekken, konden de elf Caribische kunstenaars afgelopen zaterdag eindelijk hun kunstwerk tentoonstellen. De expositie werd grotendeels in Caya Grandi tentoongesteld waarbij bezoekers gebruik konden maken van een plattegrond om de werken te bewonderen. Een deel van de kunstwerken was ook in Ateliers '89 te zien.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

Naast kunstwerken waren er ook performances te zien en waren dj's aanwezig, waardoor het een interactieve gelegenheid was. En dat was dan ook het doel van deze tentoonstelling vertelt projectcoördinator Laura de Vogel aan *Amigoe*. "Deze editie hebben we de nadruk gelegd op openbare kunst zodat er een dialoog kan ontstaan, niet alleen over kunst maar ook over Caya Grandi."

De main street werd als openbare ruimte gekozen om aandacht te geven aan de winkelstraat en de winkeliers. Zo spraken de kunstenaars met diverse winkeliers over de geschiedenis van de

Foto: Melissa Stamper

winkelstraat en de economische ontwikkelingen over de jaren heen. Voor de meeste kunstenaars zijn er genoeg punten van herkenning, de Caribische landen delen onder meer een koloniale achtergrond en ook op cultureel gebied zijn er genoeg raakvlakken. Voor de meeste kunstenaars was het ook de eerste keer dat zij het eiland verkenden, hierdoor konden ze met de blik van de buitenstaander inspiratie opdoen.

Toerisme en economie
Dat is ook te zien aan hun kunstwerken. Zo komt het

thema toerisme in diverse werken voor, van smeltende toeristen door kunstenaar Franz Caba (Dominicaanse Republiek), filminstallatie met 'fictieve tour' van Curaçaose kunstenaar Sharelly Emanuelson, 'souvenirverkopers' van Averia Wright (Bahamas) tot 'Segways' die doen denken aan Amerikaans gemak van Venezolaanse kunstenaar Railey Stiven Yance. Ook Arubaanse kunstenaar Velvet Ramos maakt gebruik van dit thema in haar werk, waarbij ze de nadruk legt op het oppervlakkige van 'plastic' tas-

sen en shoppen. Zo wil zij de dialoog op gang brengen, legt ze uit.

Landschap en cultuur

Voor andere kunstenaars diende juist een bezoek aan Arikok en Aloe Factory als de muze voor hun werk. Zo zien we onder meer stekelige rondingen en natuur voorkomen in werken van Gwladly Gambie (Martinique). Ook kunstenaar Kriston Chen (Trinidad & Tobago) zorgt voor gesprekstof door zijn 'Moko Jumbies' performance op stelten en de teksten van zijn *Toofprints*.

Het doel van de tentoonstelling lijkt ook geslaagd; bezoekers gingen met elkaar in gesprek op diverse locaties. Elementen van herkenning werden besproken en gaven ook genoeg stof tot nadenken. De tentoonstelling is de komende maand nog te zien in mainstreet en in Ateliers '89.

Foto: Melissa Stamper

JOIN OUR AWARD - WINNING TEAM

Ranked among top 10 Hotels in the World by TripAdvisor
Featured in top 10 Hotels in the Caribbean by Travel + Leisure

EXCELLENT BENEFITS:

Competitive Salaries, Pension Plan, Health-Disability-Life Insurances, Dental & Vision Insurance, Savings Plan, Loan Availability, Shift Meal, General Bonus.

OFFICE MANAGER & PUBLIC RELATIONS

- Lead employee development and training initiatives, to ensure maximum performance in accordance to hotel standards and staff engagement
- Maintain and update HR procedures & stay updated on labor laws and ensure company compliance
- Liaison with accounting on payroll, and other issues
- Interest in community involvement projects & sustainability
- Social Media Marketing
- Organize and host press/journalist visits
- Maintain overview of tech stack, optimize use of current platforms and consider new software and or procedures and oversee implementation with the IT team

RESTAURANT MANAGER

- Exemplify the highest standards of honesty and integrity.
- Highly confident in your abilities and detail-oriented.
- A team player and excellent communication skills.
- Genuinely get joy out of making people happy and able to have fun while working
- Have a love and passion for the hospitality industry.
- Over two years of restaurant management experience. (preferably in fine dining)
- Lead the team by example and know when and how to support the staff
- Ready to take on ownership of the complete front of the house operations

FRONT DESK SUPERVISOR

- Previous experience is an asset
- Excellent leadership and team management skills
- Fluent in English with excellent written and verbal communication
- Strong guest service orientation and training skills preferred
- Degree or diploma (preferred in hospitality and/or Tourism Management)

HOTEL CONCIERGE / FRONT DESK AGENT

- Preferably with experience in customer service
- Proficiency in English; Italian or European language is a plus
- Excellent communication skills
- Polite and confident with a great deal of patience
- Ability in multitasking and time-management
- Aptitude in resolving issues with a customer-focused orientation
- High school diploma; degree in hotel management or relevant field will be a plus

PART-TIME HOTEL DOORMAN

- Previous customer related experience is an asset
- Excellent communication skills, strong interpersonal abilities and a professional presentation
- Highly responsible & reliable
- Ability to work well under pressure in a fast paced environment
- Ability to work cohesively with fellow colleagues as part of a team
- Ability to focus attention on guest needs, remaining calm and courteous at all times

Please send your resume by Email: jobs@bucuti.com or Fax: 582-5272 or Call: 583-1100 ext 136 for appointment. Before applying, please register at DPL

Stichting Reclassering en Jeugdbescherming Aruba doet al het mogelijke om in samenwerking met de Justitie, relevante overheidsdiensten, particuliere instellingen en de justitie cliënt een resocialisatieproces op gang te brengen teneinde recidive te beteugelen en zijn re-integratie in de gemeenschap te bewerkstelligen. De Stichting draagt hiermede bij aan de vergroting van de veiligheid en het welzijn van de Arubaanse samenleving.

De Stichting is in deze belast met de toezicht en begeleiding van jeugdigen die een strafbaar feit plegen. In dit kader roepen wij sollicitanten op voor de functie:

Jeugdreclasseringswerker m/v (40 u.p.w.)

De jeugdreclasseringswerker voert in opdracht van Justitie, de casusregie uit bij jeugdige wetovertreeders binnen een gedwongen kader. Ingezet wordt op het voorkomen van recidive en het realiseren van gedragsverandering bij jeugdigen met delinquent gedrag.

Functie-inhoud:

- Onderzoeken van strafbaar gedrag en de omstandigheden waaronder iemand een strafbaar feit pleegde en het risico op recidive inschatten
- Diagnose vaststellen van strafbaar gedrag en advies uitbrengen
- Bezoeken aan politiewachten en het gevangeniswezen
- Huisbezoeken afleggen
- Begeleiden en houden van toezicht op cliënten
- Bijwonen van terechtzittingen
- Bijwonen van T.O.M. zittingen
- Zitting in verschillende commissies o.a. Commissie van toezicht gevangeniswezen
- Het voorbereiden en plaatsen van minderjarigen in een opvoedingsinstituut
- Het regelmatig bijwonen van vergaderingen met de Jeugdofficier van Justitie
- Informatie en advies/voorlichtingen/lezingen geven
- Bemiddeling tot Arbeidsre-integratie tussen cliënten en potentiële werkgevers

Functie-eisen:

- Afgeronde relevante HBO-opleiding (MWD, SPH, Pedagogiek)
- Ervaring binnen jeugdhulpverlening.
- Ervaring binnen en affiniteit met verslavingszorg is een pré
- Ervaring binnen jeugdreclassering of jeugdbescherming is een pré.
- Kennis van pedagogiek en ontwikkelingspsychologie.
- Kennis van complexe gezinssystemen, voorkomende problematiek en signalen en risicofactoren.
- Kennis van en inzicht in het hulpaanbod, hulpverleningsmethodieken.
- Kennis van juridische wet- en regelgeving met name in de jeugdstrafrecht
- Kennis van de toepassing van de wettelijke kaders en richtlijnen voor de Jeugdstrafrecht.

Wij bieden een pittige, boeiende en afwisselende baan. De aanstelling is **voor de duur van een jaar**, met uitzicht op een verlenging.

Heb je nog vragen over de functie dan kun je bellen met Mevr. Pemberton-Leonard bereikbaar onder telefoonnummer **00297 – 5821496/ 5822491**.

Je sollicitatiebrief met CV kun je sturen naar info@reclasingaruba.com.

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93

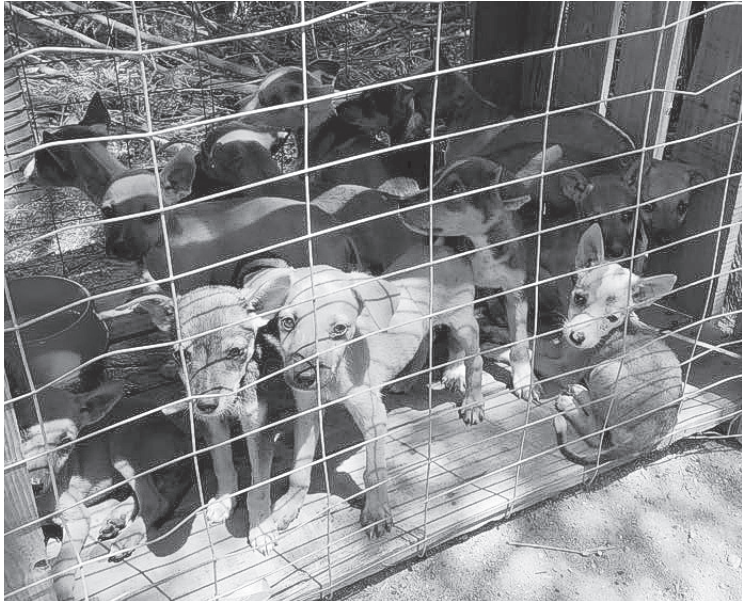
"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure **white**
sand..."

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion
Aruba Limpi
583-8383

22 killcage pups zoeken huis

ORANJESTAD — Dierenorganisaties Crijoyo Trappers en Luna Foundation reddden afgelopen zaterdag 22 pups die door een onbekende gedumpt werden in de killcage. De vrijwilligers konden het niet over hun hart krijgen de honden daar voor dood achter te laten en haalden de honden uit het afmaakhok. Enkele pups konden terecht in de Animal Shelter en de rest zit nu tijdelijk samen op een fosteradres, maar ze zoeken nog een baasje voor de lange termijn.

De Crijoyo Trappers kreeg op zaterdagochtend een telefoontje van een voor hen bekende hondenliefhebber die liet weten dat er een dertigtal pups waren gedumpt in de killcage. Zowel de Crijoyo Trappers als de Luna Foundation gingen ter plekke om de dieren te redden. Uiteindelijk bleek het te gaan om 22 pups uit vier verschillende nesten. De dierenorganisaties sloegen de handen ineen en haalden de pups uit de kooi waarna ze de dieren naar een andere plek brachten en eten gaven.

Hulp nodig
Zoraida Conijn zet zich als

vrijwilliger in voor meerdere dierenorganisaties en laat weten dat de honden allemaal bij één man werden ondergebracht. Ze is de melder dankbaar, maar laat wel weten dat ze er nog niet zijn en er meer hulp nodig is. “De pups zijn allemaal bij hem en er is al voor 400 dollar aan donaties binnen gekomen vanuit Nederland.” Voor de pups zoeken de organisaties nog pleeggezinnen, evenals voeding, medicijnen en speelgoed. “De pups zijn echt superleuk. Ik ga er vanmiddag naartoe om de man te helpen. Er zijn al wat donaties

binnengekomen zodat de dieren door de dierenarts behandeld kunnen worden”, vertelt Conijn. “Het feit dat de man deze hondjes wil fosteren is geweldig maar we zijn dus nog op zoek naar eigenaren, al geven we de hondjes niet zomaar weg.” De organisaties gaan een gesprek aan met toekomstige eigenaren om te kijken of ze geschikt zijn voor het houden van een hond. “Een ingeënte pup zonder de nodige reisdocumenten adopteren kost 150 florin”, besluit Conijn. “De papieren moet de eigenaar dan zelf regelen. Als de pup

naar het buitenland moet, komen er extra kosten bij. Dit gaat over onder andere een paspoort en een gezondheidscertificaat. Ook moeten ze een *Rabiës-shot* krijgen en een bepaalde leeftijd hebben. Rond de vier a vijf maanden. Bij de veterinaire dienst moet een extra document aangevraagd worden om met het dier te kunnen reizen. Dat kost ongeveer 40 florin per dier.”

Contact
Eilandbewoners die bereid zijn te helpen kunnen contact opnemen met de Crijoyo Trappers, Luna Foundation of Adopt a Crijoyo. Voor het doneren van voedsel kan er contact opgenomen worden via de Facebookpagina's van de organisaties: Crijoyo Trappers, Luna Foundation of Adopt a Crijoyo. Mensen die niet op het eiland wonen, maar wel willen helpen, kunnen altijd een bijdrage doneren op de PayPal-rekening van de Luna Foundation: paypal.me/LunaFoundation met als vermelding 'killcage puppies'. Voor aanvullende informatie over de pups of het bieden van hulp kan men terecht via WhatsApp op het nummer 748-6154.

Emotionele uitvaart Hubert ‘Ski’ Arrindell

ORANJESTAD — Met een indrukwekkende uitvaartdienst op het strand aan de kleine haven van Oranjestad werd afgelopen zaterdagochtend afscheid genomen van Hubert ‘Ski’ Arrindell.

Een grote groep vrienden en kennissen kwam onder de hete ochtendzon bij elkaar, vlak bij de plek waar Ski live voor de camera's van nieuwssportaal 24Ora zijn laatste adem uitblies, om de dienst van pastoor Jairo Maduro bij te wonen en om Ski een laatste eer te bewijzen. Arrindell zelf lag, gekleed in een smetteloos wit toeristen-shirt met 'Aruba' als opdruk en met een rasta-pet en zon-

nebril op, in een witte, ook van buiten gestoffeerde kist. Zijn karakteristieke, zelf in elkaar gebouwde fiets stond ernaast. Veel mensen kwamen gekleed in vrolijke kleuren en een 'Aruba'-shirt, in tegenstelling tot de gebruikelijke zwarte kleding. Zijn zoon nam de condoleances in ontvangst. Zijn moeder is de in 2013 overleden Natalie Tromp, een ex-verslaafde die kort voor haar fatale kan-

kerdiagnose wist af te kicken. Na de uitvaartdienst werd Ski vervoerd naar de begraafplaats van Sabana Basora, maar niet voordat ook een rondrit werd gemaakt door de straten van Rancho, de buurt waar hij de meeste tijd doorbracht en uiteindelijk ook de dood vond. Hubert Arrindell werd midden in Rancho, in de zogeheten 'hanch' piscado' in de nacht van vorige week vrijdag op zaterdag door twee schoten geraakt. Vorige week maandag bezweek hij aan zijn verwondingen achter één van de kiosken van de kleine haven.

Conclusie van The Caribbean hiv-care Meeting 2018:

‘Diagnose hiv-patiënten laat door taboe’

Deelnemers aan het symposium.

ORANJESTAD — In het Caribisch gebied worden hiv-patiënten over het algemeen relatief laat gediagnosticeerd, omdat ze laat naar een arts gaan. Het taboe rond hiv is groot. Dertig professionals die meededen aan het minisymposium ‘The Caribbean HIV-care Meeting 2018’ trekken deze conclusie.

Het minisymposium maakte deel uit van de wereldaidsconferentie ‘Aids 2018’, die in juli in Amsterdam, Nederland werd gehouden. Aan die conferentie namen 15.000 deelnemers deel. Ongeveer dertig van hen, hiv-professionals uit de Caribische regio (Aruba, Curaçao, Bonaire, St. Maarten, Jamaica, Puerto Rico, Barbados, Haïti en Suriname), spraken tijdens de Caribbean Meeting met elkaar. Dat liet Jaclyn de Kort, internist-infectioloog van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH), weten aan *Amigoe*.

Het minisymposium werd mede georganiseerd door Bert Rodenburg en Jessica de Vocht van de Dutch Caribbean Association of Professionals in HIV-care (DCAPH), de Stichting Rode Kruis Bloedbank Curaçao en Nederlandse academische organisaties in global health-educatie. Ook hier komen nieuwe hiv-infecties voor en

moeten dringend vorderingen worden gemaakt in de bestrijding, legt De Kort uit.

Caribische ervaringen
De dertig deelnemers deelden ervaringen uit de regio met elkaar. Ze constateerden dat patiënten laat beginnen met een behandeling met hivremmers, omdat de diagnose relatief laat wordt gesteld. Medicatie, vooral de eerste keuze, is niet altijd beschikbaar en als het er wel is, dan is de medicatie kostbaar. Ook het taboe rond hiv - mensen kunnen niet over het thema praten of over hun seksueel geaardheid - zorgt er voor dat mensen te laat naar een arts gaan en daardoor langer in staat zijn om andere mensen te infecteren.

Platform
De Caribische hiv-professionals kwamen tot de conclusie dat er een platform moet komen om de hiv-zorg regionaal te verbeteren. De Kort

stelt dat een brede aanpak, gericht op de lokale situatie, noodzakelijk is. De deelnemers pleiten ook voor een lokaal beleidsplan, maar daarvoor is goede interdisciplinaire samenwerking tussen de politiek, zorgverzekeraars, medici en patiënten vereist.

‘Aids 2018’
De Kort was dus ook bij de wereldaidsconferentie ‘Aids 2018’ in Amsterdam. Het was de 22ste editie, met als thema ‘breaking barriers, building bridges’. De 15.000 deelnemers volgden lezingen, posterpresentaties en wisselden onderling het laatste wetenschappelijke nieuws uit. Maar volgens De Kort was het meer dan dat. “Patiënten, artsen, onderzoekers, beleidsmakers, politici, activisten, hulpverleners en beroemdheden die zich verbonden voelen met de aidsbestrijding, maakten samen de balans op: waar staan we nu, wat werkt en wat werkt niet. Waar moeten wij ons de komende jaren op gaan richten? Hoe waarborgen wij de politieke wil en financiële middelen?”

Cruciaal moment
‘Aids 2018’ komt volgens de internist-infectioloog op een cruciaal moment voor de wereldwijde strijd tegen aids. In de afgelopen jaren zijn veel vorderingen gemaakt in de behandeling van hiv. Zoals medicijnen - onder andere combinatiepillen - die hiv onder controle kunnen houden. Wereldwijd gebruiken 21 miljoen mensen hivremmers. Maar, zegt De Kort, er zijn toch nog 16 miljoen mensen die geen behandeling krijgen. Soms is er een medische reden, maar andere factoren zijn politieke wil, financiële middelen, goede logistiek om alle patiënten te bereiken, stigmatisering, discrimina-

tie, sociaal-culturele factoren, schaamte en religieuze invloeden. “Vandaar dat een brede aanpak nodig is en wij in het Caribisch gebied een platform willen opzetten.”

VN-doelstelling
Het doel van de Verenigde Naties (VN) is dat de wereld

in 2030 aidsvrij is. In het westen is de aidsepidemie sterk teruggedrongen en ook in Afrika worden enorme vorderingen gemaakt. Tijdens ‘Aids 2018’ bleek echter dat in grote delen van Oost-Europa en Centraal-Azië een toename te zien is, als gevolg van de slechte situatie van men-

senrechten, stigmatisering van seksuele minderheden en soms strenge religieuze opvattingen. De Kort legt tot slot uit dat de Caribische ervaringen (late diagnose, geen medische zorg ontvangen, anderen infecteren) ook daar worden ervaren. “Hoe eerder patiënten worden behandeld,

des te beter is het voor de gezondheid op lange termijn. Als patiënten een onderdrukt hiv-virus hebben, kunnen zij het virus niet meer overbrengen. Patiënten met een gereguleerde hiv-infectie hebben nagenoeg dezelfde levensverwachting als mensen zonder een hiv-infectie.”

BE THE ONE WHO DARES.
THE FIRST-EVER BMW X2.

Absolutely unique. Extremely exceptional. The new BMW X2 makes its sporty ambitions quite clear at first sight. Thanks to its bold athleticism, it supplies a dynamic and agile performance that is unrivalled in this class. Coupled with a high-quality interior and many innovative technologies, it is the extroverted protagonist of a new era. Are you ready?

Starting at **AWG 88,500** Excl. BBO/BAZV.

Ultimate Automobiles N.V.
Sabana Blanco 35
Oranjestad, Aruba
Tel. (+297)-583-9800
info@ultimatearucar.com

DCAPH

De Dutch Caribbean Association of Professionals in HIV-care (DCAPH) is opgericht in 2017. Het is een samenwerkingsverband van alle zorgverleners die betrokken zijn bij de zorg voor mensen die in Aruba, Bonaire, Curaçao, St-Maarten, Saba, St. Eustatius en in Suriname wonen en het hiv-virus dragen. Het doel van DCAPH is om samen te werken op alle zorgterrein rondom patiënten met hiv. Die samenwerking houdt concreet in dat richtlijnen op elkaar worden afgestemd, dat ze antivirale middelen naar de eilanden proberen te krijgen tegen gereduceerde prijzen en dat ideeën over preventie-strategieën worden uitgewisseld. Ook worden moeilijke casussen onderling besproken. Het huidige bestuur bestaat uit voorzitter Bert Rodenburg (infectioloog op Aruba), secretaris Diederik van de Wetering (infectioloog op Curaçao) en Saskia Autar (infectioloog uit Bonaire). De DCAPH telt ongeveer vijftien leden.

Advertorial

Belasting seminar Deloitte Dutch Caribbean

ORANJESTAD — Actuele Europese en Internationale fiscale ontwikkelingen zijn dit jaar het onderwerp van de belasting seminar van Deloitte Aruba die morgen bij de Renaissance Convention Center plaatsvindt.

Gedurende dit seminar dat speciaal voor professione- len in de economische sec- tor en belastingdeskundi- gen wordt georganiseerd, bespreekt belastingdes- kundige Peter Kavelaars verschillende interessante onderwerpen. Zo gaat Ka- velaars in op de fiscale ontwikkeling en het effect dit heeft op de lokale eco- nomie. Luenne Gomez-Pie- ters, Directeur van de Be- lastingdienst bespreekt de fiscale ontwikkelingen op Aruba en Julian Lopez Ra- mirez, Managing Partner van Deloitte Dutch Carib- bean bespreekt de fiscale ontwikkelingen op Curaçao en St. Maarten.

Atia
In verband met een mogelijke belastinghervorming van ons lokale belastingstelsel heeft Deloitte Aruba ook verte- genwoordigers van diverse stakeholders, zoals Atia, uit- genodigd voor de seminar. Zo krijgt Atia de gelegenheid om haar visie en mening te geven over de belastinghervorming en kaart zij ook de belang- rijke aspecten aan waarmee rekening gehouden dient te worden. Ook vertegenwoor- digers van de overheid zijn uitgenodigd om hun mening op de mogelijke belastingher- vorming op Aruba te geven. Kavelaars wilt zijn kennis delen zodat lokale professio- nals goed voorbereid zijn op

Prof. Dr. Peter Kavelaars

de innovatieve toekomst van het staatsstructuur en om te illustreren hoe je met speci- fieke gevallen om moet gaan. Fiscale rechtspraaktijk is een zeer complex en specifiek onderwerp. Deloitte Aruba gelooft dat zij een menselijke en economische invalshoek moeten behouden en dat is dan ook de reden waarom Deloitte Aruba dit initiatief heeft genomen.

Kavelaars
Kavelaars is professor van Fiscale Economie aan de Erasmus School of Econo-

mics van Erasmus Uni- versiteit Rotterdam. Sinds 2016 is hij toegetreden als professor fiscaal recht en economie aan de Univer- siteit van Curaçao en was tevens de directeur van het Wetenschappelijk Bureau van Deloitte Belastingad- viseurs in Rotterdam, waar hij in 1997 partner werd. Hij was ook verantwoordelijk voor de functie van Inspec- teur van de Rijks Belasting- dienst, aangesteld door de groep van experts in Public Finance and Tax Law aan de Erasmus Universiteit

Rotterdam. Daarnaast is hij redacteur van verschillende publicaties en is hij co-auteur van verschillende boeken over belastingaangelegenheden. Het is ook belangrijk om te vermelden dat deze speci- alist commissielid was van de Commissie Inkomstenbe- lasting in Toeslagen (Com- missie Van Dijkhuizen).

Voor meer informatie over deze seminar kan men con- tact opnemen met Raoul Kurban of Christine Lacle-de Groot van Deloitte Aruba op 528-6200

Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) is ook uigenodigd bij de belasting seminar

Dhr. Lopez Ramirez

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba	
—Oranjestad—		(FADA)	583-2999
Ambulance	582-1234	Fundacion Respetami	582-4433
BGD Oranjestad	527-2782	Zwanger? Fundacion	
Veterinaire Kliniek	582-1720	CIZKA	583-0331
Animal Shelter	582-1623	Fundacion Diabetico	593-0507
		Arubano	593-4928
— San Nicolaas—		Twelve Step Meeting	
Ambulance	584-5050	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Centro Medico	523-8833	Fundacion Amor Pa	568-4739
BGD San Nicolaas	527-2782	Prohimo	564-8849
Serlimar	584-5080	NA Acceptance Group	565-7500
		Fundacion Centro	
— Botica —		Ecologico Aruba	562-8984
4 Centro Medico	584-5794	Bureau Sostenemi Misbruik	
Aloë	584-4606	en mishandeling tegen	
Central	585-1965	minderjarigen	588-1010
Dakota	588-7364	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Del Pueblo	582-1253	en zorg voor stroke	567-7004
Eagle	587-9011		

Het weer

DINSdag			
28 AUGUSTUS 2018			
Zonnig met wind vanuit het Oost tussen 28 en 39 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	36°	28 km/u	2%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:29	18:53	10 v/d 10	
DINSdagAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 22 en 37 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	31°	22 km/u	1%
Maansopgang	Maansondergang		
18:36	08:55		

Aankomsttijden	Dienstdoende huisartsen
	Maandag, 27 aug. 2018
Cruiseschepen	Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Dinsdag, 28 aug '18	Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Geen cruiseschepen in poort	Dr. Wever
Woensdag, 29 aug '18	Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Celebrity Equinox 08.00 – 23.59	Centro Medico
Monarch 08.00 – 15.30	San Nicolaas
Freewinds 06.00 - ****	Dr. Vis
Donderdag, 30 aug '18	Dienstdoende apotheken
Carnival Vista 08.00 – 16.00	Apotheek nachtdienst
Vrijdag, 31 aug '18	San Nicolaas
Geen cruiseschepen in poort	Botica Aloe
	584-4606
	Apotheek nachtdienst
	Oranjestad
	Botica Eagle
	587-9011

BVN			
19:35	NOS Journaal	10:05	Nieuwsuur
20:00	Weerbericht Europa/Afrika	10:40	Weerbericht
20:05	Groeten van MAX		Amerika/Caribien
20:50	De slimste mens	10:40	Laat op één
21:30	3 Op Reis	11:35	Iedereen Beroemd
22:05	Nieuwsuur	12:00	VRT Journaal
22:40	Laat op één	12:30	Tournée Générale
22:40	Weerbericht	13:00	Van Harte
	Amerika/Caribien	13:25	Hier zijn de Van Rossems
23:35	Iedereen Beroemd	14:00	BinnensteBuiten
		14:30	Vroege Vogels
dinsdag 28 aug		15:10	NOS Journaal
0:00	VRT Journaal	15:15	Sesamstraat
0:30	Van onschatbare waarde	15:30	Het Klokhuis
1:25	Typisch	15:45	Beste Vrienden Quiz
1:50	Ondersteboven	16:10	Switch
	Nederland in de jaren 60	16:35	FC de Kampioenen
2:35	Fryslân DOK	17:15	Dagelijkse Kost Zomer
3:05	NOS Journaal	17:30	EenVandaag
3:10	Sesamstraat	18:00	NOS Studio Sport
3:25	Het Klokhuis	18:10	VRT Journaal
3:45	Checkpoint	18:50	M
4:10	Switch	19:35	NOS Journaal
4:35	FC de Kampioenen	20:00	Weerbericht Europa/Afrika
5:15	Dagelijkse Kost Zomer	20:05	We zijn er Bijna!
5:30	EenVandaag	20:55	De slimste mens
6:00	NOS Studio Sport	21:35	Per Seconde Wijzer
6:10	VRT Journaal	22:00	Nieuwsuur
6:50	M	22:35	Weerbericht
7:35	NOS Journaal		Amerika/Caribien
8:00	Weerbericht Europa/Afrika	22:40	Opsporing Verzocht
8:05	Groeten van MAX		International
8:50	De slimste mens	22:45	Laat op één
9:30	3 Op Reis	23:40	Iedereen Beroemd

COLOFON		
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com	
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Administratie Algemeen: Rushilene Lejuez rlejuez@amigoe.com (advertentie)	Administratie Zulaika Kelly zkelly@amigoe.com (abonnement) Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com (layout)
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwwillems@amigoe.com	Distributie Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com	Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com
Redactie: Alex Lacle (hoofd redacteur) Mirte de Rozario Melissa Stamper Nadine Salas Sophie Lodewijks arubaredactie@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190
Verkoop Algemeen: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Verkoop/Acquisitie Rushilene Lejuez rlejuez@amigoe.com	H&H Magazine Coordinator Natasha Tromp ntromp@amigoe.com

7000 kilo afval verzameld

Schoonmaak rond 2 vervallen monumenten Rif

WILLEMSTAD — Fundashon Rif, die zich sterk maakt voor een schoon en leefbaar Rifgebied in Otrobanda, heeft afgelopen week rond twee vervallen monumentale panden 7000 kilo aan afval verzameld en naar de Landfill gebracht. De schoonmaakactie – mogelijk gemaakt door een samenwerking met NV Stadsherstel en Stichting Monumentenzorg, de eigenaren van de panden – wordt deze week voortgezet. Dat zegt voorzitter van Fundashon Rif Marusca Manuel.

Manuel: “Wij zijn de directeur van Monumentenzorg en Stadsherstel Marcel Dennert dankbaar dat hij oren had naar ons voorstel om de twee in verval geraakte panden in de Gasthuisstraat eens flink onder handen te nemen. In zijn hoedanigheid als directeur heeft hij toestemming gegeven om deze actie te ondernemen en te bekostigen. Nou, het heeft zich binnen drie dagen al gelooind, gezien de actie al een grote hoeveelheid afval heeft opgeleverd.” Ze benadrukt dat een dergelijke hoeveelheid afval – bestaande uit grof afval zoals afgedankt witgoed en matrassen, alsook allerlei ander afval – veel ongedierte aantrekt. Door stilstaand water in flessen en andere containers is het tevens een broedplaats voor

muggen. Afgelopen week zijn dan ook de omgeving van het rode pand (de rode kleur is inmiddels valer geworden, red.) – in het bezit van Stadsherstel en de aangrenzende tuin van het pand van Monumentenzorg – en de daartussen liggende steegjes flink uitgemest. Manuel: “Het is dan ook over-

bodig om te stellen dat doordat dit alles zich midden in een woonwijk van de binnenstad bevond, een dergelijke afvalhoop absoluut niet bevorderlijk is voor de hygiëne. En laat staan het aanzien! De 7000 kilo bestond voor een groot deel uit witgoed – van koelkasten en fornuizen – tot oude matrassen. Zo zijn er zeker twintig matrassen verwijderd, waarvan ik overigens meen dat deze niet door chollers gebruikt werden. Het lijkt er echt op alsof men dit als geschikte dumpplek zag. Wat natuurlijk schandalig is!” Met de inzet van vier man en een truck werd de schoonmaak, die ook deze week een vervolg krijgt, ondernomen. “Verder heeft de heer Dennert ook de midde- delen vrijgemaakt opdat onze jongens de omheiningsmuren van de panden met houtwerk kunnen verhogen om zo het

over de muur gooien van afval te bemoeilijken. Dit staat voor deze week op de planning”, aldus Manuel.

Vervallen panden

Fundashon Rif vraagt al jaren aandacht voor een groot aantal in verval geraakte historische en monumentale panden binnen dit stadsdeel en heeft daar herhaaldelijk over aan de bel getrokken. Rif heeft te kampen met 78 leegstaande panden die in vervallen staat verkeren, waarvan de helft overigens in het bezit is van woningstichting Fundashon Kas Popular (FKP). Over de bewuste panden, waar de schoonmaak nu plaatsvindt, zegt Manuel: “We zijn ook heel blij met de aankondiging van meneer Dennert, dat ‘een restauratie van de twee panden volgend jaar ondernomen zal worden’. Dit geeft hoop!”

Foto: Marusca Manuel

Davelaar vraagt aandacht voor huishoudelijk personeel

WILLEMSTAD — Voormalig Statenlid en oud-leider van de PNP Humphrey Davelaar maakt zich zorgen over de werkomstandigheden van huishoudelijk personeel op het eiland. Volgens hem wordt verdrag 189 van wereldarbeidsorganisatie ILO, dat uitgaat van het recht op fatsoenlijk werk voor huishoudelijk personeel, op Curaçao overtreden.

Volgens Davelaar krijgt huishoudelijk personeel op het eiland vrij slecht betaald, moeten zij lange dagen maken, terwijl zij ook slecht behandeld worden. Hij constateert dat niemand voor hun belangen en welzijn opkomt. “Maar er is een verdrag van de ILO, dat al enige jaren van kracht is. Dit gaat uit van de bescherming van huishoudelijk personeel. Wij hebben altijd de mond vol van hoe wij de ILO respecteren. Vakbonden hebben het constant over ILO-dit en ILO-dat, terwijl de regering het heeft over bescherming van kwetsbare groepen in de samenleving. Maar er is niemand die het voor deze specifieke groep opneemt.” De voormalige Statenvoorzitter breekt nu een lans voor huishoudelijk perso-

neel. “Ik laat het hier niet bij. Ik wil deze zaak op de publieke agenda hebben. Er moet een publieke discussie komen over hoe wij op dit eiland met huishoudelijk personeel omgaan. Veel mensen durven er niet over te praten, bijvoorbeeld omdat ze bang zijn hun baan te verliezen.”

Volgens Davelaar heeft hij gesprekken gevoerd met verschillende huishoudelijk werkers op het eiland. “Deze mensen hebben het zwaar. Ze worden slecht betaald en moeten geregeld tot ver na de afgesproken uren door blijven werken. Er is een ILO-verdrag. Als Curaçao dienen wij dit ter harte te nemen en actie te ondernemen, zodat deze mensen worden beschermd.”

Tromp in hoger beroep

WILLEMSTAD — Oud-president van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS), Emsley Tromp, heeft vrijdagmiddag hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van het Gerecht in Eerste Aanleg in de arbeidszaak die hij tegen de CBCS heeft aangespannen. Dat bevestigde zijn advocaat, Mirto Murray, tegenover de *Amigoe*.

De raadsman wilde niet inhoudelijk ingaan op het ingestelde hoger beroep. Duidelijk is wel dat Tromp en zijn verdediging het niet eens zijn met de uitspraak in eerste aanleg van 13 juli. Eerder stelde Murray al tegenover deze krant dat de oud-bankpresident ‘zeker’ in hoger beroep zou gaan. De partijen hadden zes weken om dit te doen. De vorderingen van Tromp tegen de CBCS werden in eerste aanleg namelijk afgewezen.

Het ging onder meer om de verrekening van een bedrag van 110.282,59 gulden, bij de uitbetaling van een geldbedrag dat de CBCS in december 2017 aan Tromp toekende. Dit bedrag maakt onderdeel

uit van een totaalbedrag van 283.468,94 gulden dat door de centrale bank is betaald aan advocaten en fiscalisten voor diensten die zij aan Tromp hebben verleend in verband met de strafzaak Saffier. Tromp wordt in deze zaak verdacht van belastingfraude en witwassen in de privésfeer. Volgens de statuten betaalt de centrale bank alleen de kosten van een gerechtelijke procedure die het gevolg is van de door Tromp uitgeoefende functie van bankpresident. Tromp is echter als burger betrokken in de strafzaak en dus hoeft de CBCS volgens het gerecht de kosten niet te betalen.

Het verzoek van Tromp om schadevergoeding voor het naar zijn mening door de CBCS

Actief

Davelaar stelde, na zijn breuk met de PNP eerder dit jaar, dat hij politiek actief zou blijven. Hij heeft een eigen programma op de radio, Klaridat (Duidelijkheid), maar is ook actief middels een nieuwe werkgroep die de naam Akshon, Speransa i Klaridat (Actie, Hoop en Duidelijkheid) draagt. Deze werkgroep valt onder de door hem opgerichte stichting Amigunan Sirbidó (Dienende Vrienden).

De werkgroep, waarin tal van bekende Curaçaoënaars met of zonder een politiek verleden actief zijn, richt zich op maatschappelijke vraagstukken en problemen die een oplossing verdienen. Een van deze zaken is de problematiek van huishoudelijk personeel. Op de vraag of Akshon, Speransa i Klaridat een politieke partij is of een voorloper van een politieke partij, antwoordt Davelaar dat het nog niet zo is, maar dat hij nog niet kan zeggen of dit ooit het geval zal worden.

te laat uitbetalen van een bedrag aan zijn pensioenstichting en het verzoek om CBCS te veroordelen tot het betalen van zijn eindejaarsuitkering over 2017 werd eveneens door het gerecht afgewezen.

Arbeidsovereenkomst

Tromp werd op 17 oktober 2017 bij landsbesluit ontslagen en het ontslag had onmiddellijke werking, oordeelde het gerecht. Het verzoek van Tromp aan het gerecht om te verklaren dat de arbeidsovereenkomst tussen hem en de centrale bank niet is beëindigd en dat de opzegging van de arbeidsovereenkomst tussen de partijen nietig is, werd niet toegewezen.

Saffier

In het eerste gedeelte van de zaak Saffier inzake de verdenking van belastingfraude in de privésfeer, werd Tromp in eerste aanleg integraal vrijgesproken. Het OM is hierop in hoger beroep gegaan en dit zal later dit jaar behandeld worden.

Bonden willen overleg CRU

WILLEMSTAD — De Isla-bonden Apri en PWFC willen weten waar ze aan toe zijn nu RdK-dochtermaatschappij Curaçao Refinery Utilities (CRU) alweer een tijdje geen utiliteiten levert aan de raffinaderij. Dinsdag vindt hierover een overleg plaats met de directie van de raffinaderij en overheidsbedrijf Refineria di Kòrsou (RdK).

De olieraffinaderij ligt plat doordat de CRU onvoldoende stoom, water, stroom en

samengeperste lucht aan de raffinaderij levert voor de raffinageproductie. Daar-

naast raakten de leidingen van de raffinaderij onlangs bij een black-out verstopt. De algehele black-out werd veroorzaakt door kortsluiting in een trafostation van CRU. Door de temperatuurdaling en het gebrek aan stoom is het asfalt (pitch), dat warm dient te worden gehouden, in de leidingen gaan stollen.

Behalve de technische problemen bij CRU is ook de gestaakte levering van ru-

we olie uit Venezuela een van de zorgpunten van de vakbonden. Nadat ConocoPhillips in mei beslag lieten leggen op de assets van de Venezolaanse staatsmaatschappij PdVSA stopte de toevoer van olie. De bonden hopen dat de toevoer gauw weer kan worden opgestart, nu de twee multinationals tot een akkoord zijn gekomen voor de betaling van 2 miljard dollar aan ConocoPhillips.

GroenLinks wijst op Nederlandse verantwoordelijkheid voor Isla-vervuiling

DEN HAAG — De aanpak van de vervuiling door de Isla-raffinaderij is inmiddels misschien toch een verantwoordelijkheid van het Koninkrijk en niet van Curaçao. Tweede Kamerlid Nevin Özütok (GroenLinks) schrijft dit aan staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties. Aanleiding is een nieuw onderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam naar de schending van mensenrechten, dat eerder deze maand werd gepubliceerd.

Onderzoekster Jojanneke Snijders kwam tot de conclusie dat het Koninkrijk der Nederlanden juridisch verantwoordelijk gesteld kan worden voor de schending van mensenrechten door de schadelijke uitstoot. Volgens Snijders is dat mogelijk omdat de uitstoot al tientallen jaren boven het internationaal aanvaardbare maximum ligt, maar de Curaçaose autoriteiten daar niet tegen optreden.

Het Openbaar Ministerie kan tegelijkertijd weinig doen, omdat exacte cijfers over de specifieke uitstoot door de Isla ontbreken. “Omdat alle andere mogelijkheden zijn uitgeput, is het begrijpelijk en rechtmatig dat de openbaar aanklager de zaak aanhangig wil maken in Straatsburg”, aldus Snijders, verwijzend naar het Europees Hof voor de Rech-

ten van de Mens in Straatsburg.

Özütok wil weten of staatssecretaris Knops die conclusie van het onderzoek deelt. “Wat vindt u van de stelling dat Nederland voldoende gronden heeft om in dit geval te interveniëren om de voor deze raffinaderij geldende milieunormen te handhaven? Deelt u de conclusie van het onderzoek dat het Koninkrijk een proactieve houding inzake de Isla-raffinaderij moet aannemen, nu Curaçao zelf niet wil of kan optreden tegen de door de uitstoot veroorzaakte mensenrechtenschendingen?”, schrijft ze.

Het GroenLinks-Tweede Kamerlid vraagt tot slot naar de actuele stand van zaken met betrekking tot de raffinaderij en pleit ervoor om na afloop van het huidige contract te kiezen voor een duurzaam alternatief. “Voor de Isla-raffinaderij (is daarin) geen plaats”, aldus Özütok.

De Stichting Schoon Milieu op Curaçao (Smoc) is blij dat het onderzoek heeft geleid tot kamervragen. “De recente studie van Snijders heeft een politiek effect gesorteerd”, meldt de organisatie op haar website. “Het is tijd voor verandering en wel zodanig dat elementair fatsoen, vanuit de Curaçaose overheid naar de burgers onder de Isla-rook toe, leidend gaat worden.”

‘Gezamenlijk tot een oplossing komen’

Asbest Juan Pablo Duarte aangetroffen tijdens plaatsing zonnepanelen

WILLEMSTAD — De asbest in het dak van de Juan Pablo Duarte School in Buena Vista is aangetroffen tijdens het plaatsing van zonnepanelen. Dat meldt minister Marilyn Alcalá-Wallé (PAR) van Onderwijs desgevraagd. Er wordt gezamenlijk met Dienst Openbare Scholen (DOS) en de docenten naar een tijdelijke oplossing gezocht zodat de lessen elders kunnen plaatsvinden.

DOS heeft donderdag om de tafel gezeten met de leerkrachten. De minister vertelt dat de vergadering even is binnengelopen om aan te geven dat ze hen steunt, recent op de hoogte is gesteld van het probleem en dat er samen naar een oplossing moet worden gezocht. “Ze konden zich niet vinden in het geven van middagschool bij Colegio Alejandro Paula (KAP). We willen meedenken over een andere oplossing en samen brainstormen over de mogelijkheden. We hebben aangegeven dat vierdeklassers (examenkandidaten) over kunnen gaan naar KAP, maar dan in de ochtend. KAP heeft een aantal lokalen beschikbaar in de ochtend, maar die moeten nog wel worden schoongemaakt. Het is eventueel een oplossing om de periode te overbruggen waarin het as-

De werkzaamheden op het dak van Juan Pablo Duarte.

bestprobleem bij Juan Pablo Duarte wordt opgelost. We zijn aan het zoeken naar een win-winsituatie”, aldus de minister. Het besluit om de lessen tijdelijk te verplaatsen naar KAP werd ingetrokken omdat de docenten zich uit onvrede ziek hadden gemeld.

Overmacht

Alcalá-Wallé voegt hieraan toe dat het overmacht is. “We kunnen hier niets aan doen. Het asbest werd ontdekt tijdens het plaatsen van zon-

nepanelen op het dak van de school.” Dit in het kader van het project ‘Investeren in Zonnepanelen voor het Onderwijs’, waarbij op vijf scholen panelen worden geïnstalleerd. Inmiddels zijn Amador Nita, St. Paulus VSBO en RK-MTS voorzien van zonnepanelen. Juan Pablo Duarte is nu aan de beurt als vierde school. Daarna volgt de St. Jozef VSBO in Otrobanda.

In de vakantie werd er een begin gemaakt aan

de school in Buena Vista, waarna asbest werd geconstateerd in het dak. “Het is zodoende niet verantwoord om daar les te geven. Dat staat vast. Het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) heeft ook aangegeven dat het niet veilig is. De vraag is wat we nu gaan doen zodat de lessen niet al te lang worden onderbroken. Normaliter is er altijd een ‘doorgangsschool’, een school die leegstaat voor calamiteiten. Die was in Bonam, maar de Advent School

van Noord Roozendaal is daar naartoe verhuisd en een volwaardige school geworden”, meldt de minister. De overheid is daarom bezig met het zoeken naar een andere doorgangsschool.

Barika Hel School

Er wordt gekeken naar de Barika Hel School in Otrobanda. Op korte termijn is dit echter geen oplossing omdat daar momenteel geen schoolactiviteiten plaatsvinden. “We moeten nagaan of de mogelijkheid bestaat om dat schoolgebouw terug te krijgen, maar dat zal even duren. Ook kijken we naar de mogelijkheden met betrekking tot de dependance van Nilda Pinto in Suffisant. De school is gerenoveerd, maar het gebouw moet nog worden aangekleed en het staat helemaal leeg. Water en elektriciteit moeten nog worden aangesloten. Kinderen kunnen niet een maand lang wachten, want dan is er onvoldoende tijd om de kerndoelen te behalen.” Daar de plaatsing van de zonnepanelen een groot project betreft en de impact van de aangetroffen asbest groot is, is het niet bekend hoe lang het gaat duren voordat de school weer open is. GMN zal natrekken hoe groot de schade precies is. We hopen vanmiddag in ieder geval een tijdelijke oplossing te hebben”, aldus Alcalá-Wallé.

Foto: Ednel Simba

Enkeltje Plantage Aruba

Verhuizing gevangenen op Bonaire mobiliseert leger en politie

KRALENDIJK — Met een megaoperatie waarbij nagenoeg alle geüniformeerde diensten betrokken waren zijn zaterdag op Bonaire tachtig gedetineerden overgebracht naar het nieuwe gevangeniscomplex op Plantage Aruba. Het vervoer vond plaats in vier grote vrachtwagens van de Koninklijke Marine die eerder door het ondersteuningsschip Zr.Ms. Pelikaan aan wal waren gezet.

door onze correspondent
Wim Romeijn

Met automatische wapens uitgeruste militairen van de Compagnie in de West, bijgestaan door de lokale politie, bemanden controleposten op strategische punten langs de route terwijl een helikopter van de kustwacht de konvoien vanuit de lucht volgde. De militairen die het transport regelden en de trucks bestuurden droegen bivakmutsen, hetgeen in de Bonairiaanse hitte geen pretje geweest zal zijn. Onder begeleiding van motorrijders van het Korps Politie Caribisch Nederland en terreinwagens van de Maréchaussee werden tussen half negen 's ochtends en één uur 's middags verschillende gevangentransporten uitgevoerd. Er was niets aan het toeval overgelaten en de operatie oogde niet alleen indrukwekkend, maar ook als een oefening om de samenwerking tussen verschillende diensten en ketenpartners op de proef te stellen.

Facebook

Ook de meeste gedetineerden zagen in dat de meer relaxte omgangsregels die het leven in de containerblokken van de oude gevangenis kenmerkten hun langste tijd hadden gehad. In de dagen voorafgaand aan de overplaatsing slaagden enkele gevangenen erin om via gesmokkelde mobieltjes enkele laatste berichten op hun Facebook-pagina's te plaatsen waarin zij er blijk van gaven uit te kijken naar hun nieuwe thuis maar het ook betreunden dat zij afstand moesten doen van de mobieltjes.

Volgens Charel Janga, hoofd veiligheid van de Justitiële Inrichting Caribisch Nederland (JICN), verliep de operatie vlekkeloos en arriveerden de gevangenen zonder complicaties in hun nieuwe onderkomen waar zij de gelegenheid kregen zich te oriënteren en het thuisfront telefonisch op de hoogte te brengen van hun overplaatsing.

Hoewel de gedetineerden niet precies wisten wanneer de verhuizing zou plaatsvinden, verzekerde Janga dat het personeel hen de afgelopen weken wel uitvoerig had geïnformeerd over de operatie en het regime dat geldt in de nieuwe gevangenis. "De bejegeningfilosofie op Plantage Aruba is anders dan de gedetineerden wellicht gewend zijn.

Zo komt er vanaf de eerste volle dag dat zij in de nieuwe inrichting verblijven een volledige dagbesteding en gelden er ook andere regels voor de omgang tussen bewakers en gevangenen", aldus Janga. Bij aankomst werden alle gedetineerden en hun bezittingen onderworpen aan een grondige inspectie, uitgevoerd door douanebeamten. Volgens JICN-directeur Wibbo de Vries deden zich hierbij geen incidenten voor mede dankzij de solide voorbereiding: "Wij hebben lang toegewerkt om deze mijlpaal te bereiken. Er zullen zich in de eerste dagen en weken zeker nog wel enige kinderziekten voordoen, maar ook daar is onze dienst op voorbereid", aldus De Vries die zei dat het uitlekken, eind vorige week, van de operatie voor geen extra complicaties had gezorgd.

Uniek in regio

Plaatsvervangend JICN-directeur Gerold Dompig merkte op dat de nieuwe inrichting uniek is en qua faciliteiten en bejegeningregime zijn gelijke niet kent in de Caribische regio. "Het is vooral prettig dat wij in dit complex kortgestraften kunnen scheiden van mensen die langere straffen moeten uitzitten en we ook een huis van bewaring hebben voor gedetineerden die in voorarrest zitten", aldus Dompig.

Gezaghebber Edison Rijna, verantwoordelijk voor de handhaving van de orde en veiligheid op het eiland, feliciteerde De Vries en de bij de operatie betrokken diensten met hun 'huzarenstuk' en sprak de hoop uit dat de nieuwe inrichting niet al te vol zal geraken.

"Deze nieuwe gevangenis zal zonder twijfel een belangrijke bijdrage leveren aan de resocialisatie van de gedetineerden hetgeen op zijn beurt weer het aantal recidivisten zal terugbrengen." Rijna vestigde ook de aandacht op het Integrale Veiligheidsbeleid waarin de verschillende justitiële ketenpartners nauw samenwerken om de criminaliteit terug te dringen.

Volgens hoofd veiligheid Janga verliep de operatie vlekkeloos.

In dat beleid komt ook aandacht voor alternatieve straffen om het aantal gevangenen terug te dringen. Bonaire sluit in verhouding ongeveer zes keer meer personen op dan Europees Nederland. Dat is deels toe te schrijven aan de achterstand in de ontwikkeling van het eiland. Volgens de gezaghebber draagt ook de explosieve bevolkingsgroei van de laatste jaren bij tot een stijging van de misdaadcijfers.

Foto's Wim Romeijn

De gevangenen arriveren bij hun 'nieuwe thuis'.

Staking personeel Mariadal door SZW verboden

KRALENDIJK — De Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) heeft vanochtend middels een persbericht laten weten dat het hoofd van de unit SZW, Eric Brakke, namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de staking van het personeel van Fundashon Mariadal (FM) heeft verboden. Vakbondvoorzitter van de Algemene Federatie van Bonairiaanse Werknemers (AFBW) Nilco Rollan had alle medewerkers die onder de instelling voor gezondheidszorg vallen, opgeroepen om zich vanochtend bij de hoofdingang te verzamelen.

De (dreigende) staking is in strijd met de Arbeidsgeschiedenwet BES, die bepaalt dat in gevallen als deze de tussenkomst van de bemiddelaar dient te worden ingeroepen, zo wordt in het persbericht gesteld. SZW heeft in dit geval tot taak na te gaan of partijen zich aan de wet houden en indien nodig direct handelend optreden. Volgens de Rijksdienst heeft de bemiddelaar, Anselmo Pontilius, aangegeven niet op korte termijn beschikbaar te zijn en dat zijn plaatsvervanger op Aruba, Marushka Sarah Tromp, bereid is om hem te vervangen. De waarnemend Rijksvertegenwoordiger zal haar daartoe spoedig kunnen benoemen. De Rijksdienst stelt in het persbericht dat FM het enige ziekenhuis op Bonaire is en dat, zeker nu de dreigende staking niet tijdig is aangekondigd, het volstrekt onduidelijk is wat de

gevolgen hiervan zijn voor de continuïteit van de noodzakelijke medische zorg.

Walkout

Ronald A. Muyden schreef in een reportage voor *Caribisch Netwerk* gisteren dat het personeel van de stichting sinds vrijdagochtend een walkout heeft voor een nieuwe cao. Volgens het managementteam van FM is er geen financiële ruimte voor de eisen van het personeel. Rollan: "Als wij geen

reactie krijgen van het managementteam van FM met een positief resultaat, zullen de acties escaleren." De walkout is nu door de AFBW omgezet in een generale staking. Voor zover de vakbond kon, heeft deze ervoor gezorgd dat 'de essentiële en kritieke zorg normaal kan blijven functioneren'.

Eisen

Afgelopen donderdag zijn de onderhandelingen tussen AFBW en het onderhandelingssteam van FM vastgelopen. De werknemers willen onder meer een loonsverhoging van 2,5 procent in 2018 en in 2019 2 procent, een vakantietoe-lage van 8 naar 8,33 procent (dertiende maand) en in plaats van één week, drie weken bijzonder verlof voor mantelzorg aan naaste fa-

milie, die medisch noodzakelijk naar het buitenland moeten voor behandeling. Een periodiek (periodieke loonsverhoging) hoort ook bij de eisen, want FM is op zoek naar een nieuw beoor-delingssysteem hiervoor, maar ondertussen hebben medewerkers niet de 'kans om een verhoging te krij-gen'.

Grote werkgever

Fundashon Mariadal bestaat uit ongeveer 600 medewerkers en is één van de grootste werkgevers op Bonaire. Naast haar ondersteunende diensten bestaat de stichting onder meer uit een ziekenhuis, specialistische zorg zoals spoedeisende hulp en air ambulance, een verpleeghuis, een dialyse-afdeling, thuiszorg-centrum en academie voor verpleegkunde.

VACATURE MELDING

Instituto Medico San Nicolas (ImSan) heeft als doelstelling het aanbieden en bevorderen van optimale medische zorg van klinische, poliklinische en ambulante aard en de toegankelijkheid daarvan voor alle burgers.

ImSan is op zoek naar enthousiaste verpleegkundigen op full-time basis voor de afdeling Spoedeisende hulp.

Verpleegkundige M/V

Doel van de functie:

Het coördineren en zelfstandig realiseren van patiëntgerichte verpleegkundige zorg aan patiënten in de verschillende disciplines die zich op basis van een ongeval, een letsel, klacht en/of symptoom presenteren. .

Functie eisen:

- HBOV of Verpleegkundige A of MBO-diploma verpleegkunde, bij voorkeur aangevuld met de specialisatie S.E.H. of ICU, BBICU of CCU;
- Minimaal 1 jaar werkervaring op een van de klinische afdelingen van een ziekenhuis;
- Stress bestendig, tactvol en in het bezit van inlevings- en adaptatievermogen;
- Bereid om voor de dienst belangrijke cursussen te volgen;
- Zelfstandig en in team verband kunnen werken;
- Gemotiveerd, enthousiast en flexibele instelling;
- Bij voorkeur in het bezit van een geldig BLS/ACLS/PALS certificaat, dan wel bereid deze cursussen te volgen.

Gaarne uw verzoekschrift + C.V. ,binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie, te richten aan de heer J. Trimon, Hoofd Personeelszaken, Pastoor Hendrikstraat 10, San Nicolas, Aruba.
E-mail: j.trimon@imsan.aw onder vermelding van vacature verpleegkundige Afd. SEH

Spreekuur
ombudsman
op Bonaire

KRALENDIJK — De Nationale ombudsman houdt woensdag een spreekuur op Bonaire om klachten over de overheid in behandeling te nemen.

De Nationale ombudsman behandelt problemen met bijvoorbeeld de Belastingdienst, het Openbaar Ministerie, politie, het Openbaar Lichaam Bonaire en de Rijksdienst Caribisch Nederland. Burgers kunnen hun klachten indienen via de website en telefonisch, maar ook via persoonlijk contact tijdens een spreekuur. Dit spreekuur vindt woensdag van 09.30 tot 12.00 uur plaats in Antrio, Plaza Fransiscu Chiku Goeloe. Meer informatie vindt men op Facebook: Nationale ombudsman Caribisch Nederland.

BEKENDMAKING
AAN ALLE LEVERANCIERS
VAN LAND ARUBA

De Directie Financiën van het Land Aruba verzoekt vriendelijk doch dringend aan alle leveranciers om rekening te houden met de procedures voor het leveren van goederen en diensten alsook voor het uitvoeren van een werk. Op grond van de wet mag een daartoe gemachtigde functionaris van een bureau van een minister of dienst of directie alleen met een **inkooporder (bestelbon of "purchase order")** van de Directie Financiën van het Land Aruba een bestelling plaatsen of een opdracht gunnen. In voorkomende gevallen wordt de inkooporder door de Staten van Aruba, de Raad van Advies, de Algemene Rekenkamer van Aruba of de Dienst Openbare Werken (DOW) uitgegeven door de daartoe gemachtigde. De bestelling of opdracht wordt gedaan door het afgeven aan de leverancier van een inkooporder, nadat aan de leverancier een offerte is gevraagd met tegelijkertijd het overhandigen van de Algemene voorwaarden van het Land. Na de levering wordt er gefactureerd, de facturen worden goedgekeurd en door het Land betaald, rekening houdend met een betaaltermijn van 90 dagen na factuurdatum. Uitzonderingen op deze betalingstermijn zijn slechts mogelijk met een aan de bestelling voorafgaande goedkeuring van de minister belast met financiën, dan wel, namens deze, van de Directeur Directie Financiën (of bij afwezigheid diens waarnemers). **Anderen zijn niet bevoegd tot het doen van toezeggingen over betalingstermijnen namens het Land!**

In verband met een verkorte verjaringstermijn (artikel 33 Comptabiliteitsverordening 1989) die voor geldschulden van het Land geldt, moeten facturen **binnen 20 maanden na begin** van het dienstjaar waarin de levering heeft plaatsgevonden, ingeleverd zijn bij de Directie Financiën voor uitbetaling. Dit houdt in dat er vóór 1 september van dit jaar, facturen van het afgelopen jaar binnen moeten zijn bij de Directie Financiën om de verjaringstermijn te sluiten. Op de factuur moet de goedkeuring voor uitbetaling door de bestellende dienst vermeld zijn (datum, handtekening, dienststempel). **Gelieve alsnog facturen en bijbehorende inkooporders (bestelbon of 'purchase order') die uitgegeven zijn in het dienstjaar 2017 uiterlijk op 1 september 2018 in te dienen bij Directie Financiën volgens de reeds bij u bekende procedure. Zonder schriftelijke reactie van de bestellende dienst komen na 1 september 2018 alle nog openstaande inkooporders, zonder schriftelijke reactie, te vervallen (uitgezonderd investeringen).**

Voor de overige voorwaarden wordt verwezen naar de bijgevoegde Algemene Voorwaarden voor levering van goederen en diensten aan het Land Aruba, die een onderdeel vormt van deze bekendmaking. Voor meer informatie kunt u bellen met de Directie Financiën 522-3306 (sectie Verplichtingen), faxen naar 582-4580 of een mail sturen naar info@finance.gov.aw onder vermelding Bekendmaking leveranciers.

ALGEMENE VOORWAARDEN
VOOR LEVERING VAN GOEDEREN EN DIENSTEN
AAN LAND ARUBA

1. De Algemene Voorwaarden betreffen handelingen zijdens het Land Aruba en de leveranciers met betrekking tot de levering van goederen en diensten na een daartoe verstrekte, respectievelijk verkregen opdracht.
 2. Levering van goederen en diensten geschiedt aan de hand van een bestelbon (ook inkooporder of "purchase order" genoemd) die is afgegeven door de Directie Financiën of door de Staten van Aruba, de Raad van Advies, de Algemene Rekenkamer of de Dienst Openbare Werken.
 3. Na levering van een goed of dienst, geeft de betrokken directie, dienst, het betrokken bureau c.q. Staten van Aruba, Algemene Rekenkamer Aruba, Raad van Advies of Dienst Openbare Werken door middel van een stempel en handtekening op de factuur aan dat het goed of de dienst in orde is voor wat betreft aantal, prijs, kwaliteit van de geleverde goederen of diensten.
 4. Het Land houdt in principe een termijn aan van 90 dagen voor de betaling van een geaccordeerde factuur, te rekenen vanaf factuurdatum.
 5. Bepalingen in overeenkomsten inhoudende waarborgsommen, worden door het Land niet aanvaard.
 6. Het Land maakt gebruik van haar bevoegdheid om te verrekenen conform de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek van Aruba.
 7. Na ingebrekestelling en door aanzegging van interest, is de in rekening te brengen interest voor de late betaling (na 90 dagen) aan de leverancier gelijk aan de wettelijke rente.
 8. De totale duur van een overeenkomst bedraagt maximaal 5 jaren (inclusief verlenging van de overeenkomst).
 9. Bij inschakeling van onderaannemers, is de hoofdaannemer (natuurlijke persoon/rechtspersoon) alsmede de door deze gecontracteerde onderaannemer (natuurlijke persoon/rechtspersoon) gehouden loonbelasting, AOV/AWW/ZV- en de AZV-premies tijdig af te dragen. In geval van een rechtspersoon zijn de bestuurders/natuurlijke personen hoofdelijk aansprakelijk met hun gehele privé-vermogen indien deze met betaling in gebreke is en aannemelijk is dat de niet-betaling aan de bestuurders te wijten is als gevolg van kennelijk onbehoorlijk bestuur.
 10. Het recht van Aruba is van toepassing op alle handelingen en overeenkomsten tussen leverancier en het Land Aruba. Geschillen tussen leverancier en het Land Aruba worden berecht door de naar het recht van Aruba bevoegde rechter.
 11. Er geldt in principe een verjaringstermijn van twintig maanden na de aanvang van het dienstjaar waarin de geldschuld van het Land aan de leverancier op grond van de geleverde goederen en diensten invorderbaar is geworden, met inachtneming van de desbetreffende bepalingen van de Comptabiliteitsverordening 1989.
 12. Indien het Land blijkens de administratie van de Ontvanger der Belastingen openstaande en reeds vervallen belastingvorderingen heeft op de leverancier, zal de Directie Financiën op verzoek van de Ontvanger der Belastingen de verschuldigde bedragen aan de leverancier tot het bedrag van de vordering ex artikel 10 van de Invorderingsverordening betalen aan de Ontvanger der Belastingen. Op grond van genoemd artikel is de Directie Financiën zelfs bevoegd dit uit eigen beweging naar de Ontvanger over te maken.
- Gedeponeerd bij het Gerecht in Eerste Aanleg d.d. 20-4-2006**

‘Trump wilde geen eervolle verklaring’

Senator McCain op 81-jarige leeftijd overleden

WASHINGTON — De Amerikaanse senator John McCain van Arizona is zaterdag op 81-jarige leeftijd overleden. Zijn kantoor maakte zijn overlijden bekend. De Republikeinse politicus, die geregeld stevige kritiek had op president Donald Trump en met de Democraten mee stemde, was al geruime tijd ernstig ziek. Hij besloot vrijdag zich niet meer medisch te laten behandelen tegen kanker. Trump heeft de publicatie geblokkeerd van een verklaring over de overleden senator. Dat schrijft *The Washington Post* op basis van medewerkers die voor het Witte Huis werken en hebben gewerkt.

Foto:AFP

De Vietnamese minister van Buitenlandse Zaken Pham Binh Minh bij het condoleanceregister in de Amerikaanse ambassade in Hanoi.

In de verklaring zou de Republiek McCain, die veel kritiek had op zijn partijgenoot Trump, als een ‘held’ worden omschreven. De reactie van het Witte Huis lag dit weekeinde al klaar om naar buiten gebracht te worden zodra McCains overlijden bekend werd. De president zag echter van af van het communiqué. Hij deelde zijn adviseurs mee dat hij in plaats daarvan een kort bericht via Twitter zou sturen. In de tweet betuigde Trump zijn medeleven met de familie van de senator. Maar lovende woorden over McCains staat van dienst stonden er niet in. Dat kwam Trump op veel kritiek te staan. McCain had een agressieve hersentumor en hij wist al dat de prognose slecht was. De diagnose werd een jaar geleden gesteld. Eerder was

McCain, Vietnam-veteraan en oorlogsheld, al behandeld wegens huidkanker. Ondanks de nieuwe fysieke tegenslag in 2017 bleef hij politiek actief en uitgesproken.

Het boterde al langer niet tussen de twee prominente Republikeinen. McCain was in de aanloop naar de vorige presidentsverkiezing al kritisch over Trump. Die sneerde op zijn beurt dat de oud-militair alleen een heldenstatus had vanwege zijn gevangenschap tijdens de Vietnam-oorlog. “Ik heb meer met mensen die niet gevangen zijn genomen”, zei Trump in 2015. De ernstig zieke McCain zou op zijn beurt duidelijk hebben gemaakt dat hij

Trump niet op zijn begrafenis wil hebben, berichten Amerikaanse media. Bij die plechtigheid neemt vice-president Mike Pence naar verwachting de honneurs waar. Ook worden oud-presidenten George W. Bush en Barack Obama verwacht. De Vietnamese minister van Buitenlandse Zaken heeft de overleden Amerikaanse senator uitbundig geprezen. Pham Binh Minh schreef in een condoleanceregister in de Amerikaanse ambassade in Hanoi dat McCain het voortouw nam bij het ‘helen van de oorlogswonden’. De minister bedankte McCain voor zijn rol bij het normaliseren van de relatie tussen de VS en Vietnam. De Amerikaan zat daar tij-

dens de Vietnam-oorlog in de beruchte Hoa Lo-gevangenis (‘Hanoi Hilton’). Hij was in 1967 gevangengenomen nadat zijn vliegtuig was neergehaald. Bij de plek van die crash staat nu een gedenksteen, waar de afgelopen dagen bloemen zijn neergelegd.

Ook in andere landen is bedroefd gereageerd op de dood van de Amerikaanse senator. De Franse president Emmanuel Macron noemde de Republiek ‘een echte Amerikaans held, wiens stem gemist zal worden’. De Britse premier Theresa May stelde dat McCain de belichaming was van het ideaal dat ‘dienstbaarheid belangrijker is dan eigenbelang’.

Ook Australische minister van BuZa weg

CANBERRA — De Australische minister van Buitenlandse Zaken heeft ontslag genomen. Julie Bishop (62) maakte gisteren bekend haar functie neer te leggen. Ze gaat voorlopig wel verder als parlementariër.

Bishop stapte op in de nasleep van het vertrek van haar politieke baas, premier Malcolm Turnbull. Hij is opzij geschoven door partijgenoten en vervangen door Scott Morrison. Bishop had zelf ook een gooi gedaan

naar het partijleiderschap, maar kreeg onvoldoende steun.

Turnbull bedankte zijn voormalige minister gisteren voor haar trouw en vriendschap. “Ze is en blijft een

inspirerend rolmodel voor vrouwen in de hele wereld”, schreef de oud-premier op Twitter. Zijn opvolger Morrison heeft inmiddels bekendgemaakt dat Bishop binnen het kabinet wordt vervangen door Marise Payne, voorheen de minister van Defensie. Bishop vertegenwoordigde haar land na het neerhalen van vlucht MH17, waarbij

ook tientallen Australiërs het leven verloren. Ze onderhandelde onder meer over de repatriëring van de stoffelijke resten van slachtoffers. Ook zette ze zich bij de VN-Veilighedsraad in om te zorgen dat onderzoekers toegang konden krijgen tot de rampplek. Dat wordt gezien als één van haar grote successen, berichten Australische media.

Iran naar hof in Den Haag om sancties VS

DEN HAAG — Iran is naar het Internationaal Gerechtshof in Den Haag gestapt om Amerikaanse sancties van tafel te krijgen. De Islamitische Republiek stelt dat de Verenigde Staten met de strafmaatregelen een vriendschapsverdrag uit 1955 schenden. De landen waren destijds nog bondgenoten. Dat veranderde na de Iraanse Revolutie.

Het VN-hof heeft de VS alvast opgeroepen de uiteindelijke uitspraak niet naast zich neer te leggen. Het is nog onduidelijk of de regering van Donald Trump daar gehoor aan geeft. Washington liet in een eerste

reactie weten dat het hof niet bevoegd is om te oordelen over de zaak. Ook zou het relatief onbekende verdrag uit 1955 geen betrekking hebben op dit soort kwesties. De VS stelden de sancties

in nadat president Trump de atoomdeal met Iran in de prullenbak had gegooid.

Een Iraanse vertegenwoordiger stelde vandaag bij het hof dat Washington probeert de Iraanse economie zo veel mogelijk schade toe te brengen. Hij zei dat Teheran tevergeefs heeft geprobeerd een diplomatieke oplossing te vinden. De Amerikanen zetten morgen hun juridische argumenten uiteen.

Aanhangers van het jamp zeggen dat de uitslag duidelijk maakt dat kiezers genoeg hebben van schandalen. “We kwamen 5 procent tekort, maar dit heeft de traditionele politieke klasse nerveus gemaakt”, oordeelde een senator.

Noord-Korea zet Japanse toerist uit

PYONGYANG — De Noord-Koreaanse autoriteiten zetten een Japanse toerist het land uit. De man was aangehouden op verdenking van strafbare feiten. Het staatspersbureau van Noord-Korea bericht dat de Japanner coulant wordt behandeld en mag vertrekken.

Bronnen rond de Japanse regering zeggen dat eerder deze maand een Japanner is opgepakt die aan het filmen was bij militaire installaties in de kustplaats Namp'o, bericht de Japanse omroep *NHK*. Het gaat vermoedelijk om dezelfde persoon. Noord-Korea heeft al eerder buitenlandse bezoekers vastgezet, soms met dramatische gevolgen. Zo overleed de Amerikaan Otto Warmbier nadat hij circa anderhalf jaar had vastgezeten in het stalinistisch bestuurde land. De autoriteiten hadden hem in slechte gezondheid teruggestuurd naar de Verenigde Staten. Het is onduidelijk of de Japanner het land al heeft verlaten. Japan en Noord-Korea hebben een gespannen relatie. Tokio wil onder meer dat het regime in Pyongyang Japanners terugstuurt die zijn gekidnapt in de jaren zeventig en tachtig.

VN-onderzoekers: Vervolg topmilitairen Myanmar

GENÈVE — Internationale onderzoekers verwijten het Myanmarse leger misdaden tegen de menselijkheid. Topmilitairen uit het Aziatische land moeten worden vervolgd om te kijken of zij daar verantwoordelijk voor gehouden kunnen worden, stelt een onderzoeksteam dat in het leven is geroepen door de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties.

Vanuit Myanmar kwam vorig jaar een enorme vluchtelingenstroom op gang. Veiligheidstroepen grepen met veel geweld in na aanvallen van Rohingya-opstandelingen. De onderzoekers stellen dat de wijze waarop het leger optrad vaak in geen enkele verhouding stond

tot de daadwerkelijke omvang van de veiligheidsproblemen. “Militaire noodzaak kan nooit een rechtvaardiging zijn voor lukrake moordpartijen, groepsverkrachtingen van vrouwen, aanvallen op kinderen en het platbranden van volledige dorpen”, mel-

den onderzoekers in hun rapport. Ze vinden dat een ‘bevoegde rechtbank’ een oordeel moet vellen over leden van de legertop.

Ook de regering van Nobelprijswinnaar Aung San Suu Kyi krijgt kritiek. “Uit niets blijkt dat de civiele autoriteiten hun beperkte bevoegdheden hebben gebruikt om de situatie in Rakhine te beïnvloeden”, schrijven ze. Suu Kyi zou haar ‘morele gezag’ niet hebben gebruikt om de bevolking te beschermen.

Schutter VS doodt 2 mensen en zichzelf

JACKSONVILLE — Een schutter heeft in Jacksonville in de Amerikaanse staat Florida twee mensen met een handgeweer gedood en vervolgens zichzelf. Hij opende het vuur in een restaurant waar gamers een wedstrijd hielden. De politie meldde op een persconferentie dat negen mensen gewond zijn geraakt door kogels en ten minste twee anderen tijdens het vluchten.

De schutter is een 24-jarige man uit Baltimore. Hij was in Jacksonville vanwege het game-event. Over het mogelijke motief heeft de politie

zich niet uitgelaten. Volgens *The Los Angeles Times* deed de dader zelf mee aan het toernooi maar verloor hij. Het is het derde grote schie-

tincident in zo'n twee jaar tijd in Florida. In februari kwamen 17 mensen om het leven toen een schutter het vuur opende op een middelbare school in Parkland. En in 2016 doodde een gewapende man 49 mensen in een nachtclub in Orlando.

Amerikaanse media melden in eerste instantie vier doden, maar dat bleek onjuist.

Patholoog trekt woorden over Ivana Smit in

KUALA LUMPUR — Een Maleisische patholoog heeft vandaag haar getuigenis over de doodsoorzaak van het Nederlandse model Ivana Smit ingetrokken, laat de advocaat van de nabestaanden Sébas Diekstra weten. Volgens Diekstra zei de vrouw na een reeks kritische vragen in de rechtbank van de Maleisische hoofdstad Kuala Lumpur: “Ik wil graag alle meningen die ik de rechtbank heb gegeven terugtrekken.”

De patholoog had vorige week verklaard dat Smit nog enkele minuten leefde na haar val vanaf een balkon van een appartement op de twintigste verdieping in een flat in Kuala Lumpur. Al haar conclusies over de dood van Smit worden uit haar getuigenis gehaald. De Nederlandse patholoog Frank van de Goot heeft vandaag ook zijn visie gegeven op de doodsoorzaak van de achttienjarige Nederland-

se vrouw in december vorig jaar. Hij herhaalde wat hij al eerder heeft gezegd, dat hij denkt dat Smit al was overleden voor zij van grote hoogte naar beneden viel. “De positie waarin Ivana is aangetroffen, kan worden verklaard als haar lichaam volledig verstijfd naar beneden is gegaan. Haar houding was dusdanig uitzonderlijk dat een ander scenario moeilijker voorstelbaar is.” Smit overleed nadat ze na

een avond stappen met een Amerikaans echtpaar mee naar hun appartement was gegaan. Haar familie gelooft niet dat sprake is van een ongeluk.

De rechtbank in Kuala Lumpur verhoort deze weken tal van betrokkenen om te achterhalen of de dood van de achttienjarige Nederlandse al dan niet een misdrijf is. De getuigen worden onder ede gehoord. Het Amerikaanse echtpaar heeft niet meegewerkt aan de zaak. Zij kwamen niet opdagen op de dag dat ze gehoord moesten worden. Waarschijnlijk wordt het onderzoek deze week afgerond. Het is nog niet duidelijk wanneer er een uitspraak komt.

Jos Brech aangehouden in zaak Nicky Verstappen

Foto:AFP

De Spaanse politie arresteerde Brech toen hij naar buiten ging om brandhout te kappen.

MAASTRICHT — De 55-jarige Jos Brech, die wordt verdacht van betrokkenheid bij de dood van Nicky Verstappen, is gistermiddag aangehouden in een afgelegen gebied op circa 50 kilometer van Barcelona. Brech bevond zich in een verlaten huis op een heuvel in de buurt van Castellterçol. Hij werd aangehouden toen hij naar buiten ging om brandhout te kappen, meldt de Spaanse politie.

De Spaanse rechter heeft besloten dat Brech wordt uitgeleverd aan Nederland. Hij werd vandaag verhoord door een Spaanse onderzoeksrechter over onder meer zijn

uitlevering aan Nederland. Brech is akkoord gegaan met de versnelde procedure voor zijn uitlevering. De opsporingsdiensten vermoeden dat Brech sinds zijn

verdwijning in februari door Europa heeft gereisd en verbleef in verlaten woningen. Hij heeft mogelijk gewerkt in ruil voor voedsel.

Onder de eigendommen van Brech, trof de Spaanse politie veel gereedschap waarmee hij in de wildernis kon overleven, zoals visgerei, een boek over eetbare planten, gedroogd voedsel, laarzen en bergkleding en allerlei soorten batterijen.

Euro

Kleine plus

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen gingen vandaag licht omhoog. Beleggers trokken zich op aan de nieuwe recordstanden op Wall Street. Ook berichten over een naderend handelsakkoord tussen de Verenigde Staten en Mexico zorgden voor optimisme. De beurshandel verliep verder rustig aangezien de belangrijke Londense beurs gesloten bleef. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,4 procent hoger op 562,32 punten. De MidKap klom 0,5 procent tot 796,15 punten. De beursgraadmeter in Parijs won 0,5 procent. De DAX in Frankfurt steeg ook 0,5 procent na een stijging van het Duitse ondernemersvertrouwen in augustus. De euro was 1,1613 dollar waard, tegen 1,1619 dollar op vrijdag. De Turkse lira zakte ten opzichte van de dollar, na een handelsstop van bijna een week vanwege officiële feestdagen. De prijs van een vat Amerikaanse olie daalde 0,5 procent tot 68,37 dollar. Brentolie kostte 0,5 procent minder op 75,42 dollar per vat.

Tokio

Winst

TOKIO — De Japanse aandelenbeurs is vandaag hoger gesloten. Beleggers verwerkten de nieuwe recordstanden op Wall Street en de uitlatingen van de Amerikaanse centralebankpresident Jerome Powell. Die zei vast te houden aan het streven de rente stapsgewijs op te voeren. De Nikkei-index in Tokio eindigde 0,9 procent hoger op 22.799,64 punten. De stijging werd aangevoerd door de Japanse exportbedrijven zoals de automakers en de technologiebedrijven. Ook de Japanse defensiebedrijven zaten in de lift nadat president Donald Trump het bezoek van de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Mike Pompeo aan Noord-Korea annuleerde. Trump geeft China de schuld van het gebrek aan vooruitgang in de gesprekken met Pyongyang. In China gingen de beurzen flink vooruit na maatregelen van de People's Bank of China om de dalende yuan te stabiliseren. In Shanghai dikte de beurs 1,7 procent aan en in Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussentijds 2 procent hoger. De Kospi in Seoul klom 0,3 procent en de All Ordinaries in Sydney won 0,3 procent.

Wall Street

In de plus

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn de dag met winsten begonnen. De brede S&P 500 en technologiebeurs Nasdaq openden zelfs op een nieuwe recordstand. Vrijdag braken de beide beursgraadmeters al de tussentijdse en slotrecords. Automaker Tesla staat weer nadrukkelijk in de belangstelling nadat topman Elon Musk de plannen voor een beursexit dit weekeinde liet varen. De toonaangevende Dow Jonesindex stond enkele minuten na de openingsbel 0,6 procent hoger op 25.945 punten. De S&P 500 won 0,5 procent tot 2888 punten en de Nasdaq kreeg er 0,6 procent bij tot 7990 punten. Ook oliefondsen stonden in de belangstelling. Volgens data van oliedienstverlener Baker Hughes (plus 0,9 procent) is het aantal werkende boorvelden in de VS vorige week gedaald naar het laagste punt sinds mei 2016. De afnemende productiegroei nog nadrukkelijker gevoeld gaan worden op het moment dat nieuwe Amerikaanse sancties tegen Iran in werking treden. Oliereuzen als Chevron en ExxonMobil kregen er tot 0,6 procent bij.

Turkse lira verliest weer aan waarde

ISTANBUL — De Turkse lira verloor vandaag bij de opening van de Turkse beurs bijna 3 procent aan waarde ten opzichte van de dollar, na een handelsstop van bijna een week vanwege officiële feestdagen. Beleggers blijven gespitst op het geschil tussen Turkije en de Verenigde Staten over de hechtenis van de Amerikaanse predikant Andrew Brunson. De Turken verdenken hem van terrorisme.

De lira verloor dit jaar al fors, onder meer doordat de economie van het land in zwaar weer zit. Opolopende spanningen tussen de VS en Turkije en daarmee gepaard

gaande sancties maken de situatie er niet beter op. Voorbeurs stond de lira nog een fractie hoger, praktisch gelijk aan het niveau van een week eerder.

President Recep Tayyip Erdogan zei dit weekeinde dat 'de inzet en vastberadenheid' van Turken de garantie biedt om aanvallen op de economie te pareren. De stevige waardedaling van de munt is in zijn ogen volledig toe te schrijven aan de 'economische oorlog' tegen Turkije. Zijn Amerikaanse collega Donald Trump wees eerder concessies aan Ankara af in ruil voor de vrijlating van Brunson. Trumps na-

tionale veiligheidsadviseur John Bolton zei vervolgens dat Ankara een 'grote fout' had begaan door Brunson niet vrij te laten. De Turkse beurs, de Borsa Istanbul 100 Index, ging in de openingsminuten vooruit. De graadmeter werd geholpen door de koerswinsten van onder meer staalproducent Erdemir, luchtvaartmaatschappij Turkish Airlines en elektronicabedrijf Aselsan.

‘Noord-Korea probeerde crypto’s te delven’

SEOUL — Noord-Korea heeft geprobeerd om cryptomunten te delven. Dat staat in een rapport van de onderzoeksdivisie van de Korea Development Bank (KDB), meldt persbureau Yonhap. Transacties met digitale munten zijn vrijwel niet te traceren en kunnen ook worden gebruikt voor het witwassen van geld.

Volgens het rapport van de KDB, de staatsontwikke-

lingsbank van Zuid-Korea, zou Noord-Korea vorig jaar

op kleine schaal hebben geprobeerd crypto's te delven, maar is die poging om digitale munten te ontwikkelen niet heel succesvol geweest. Steeds vaker komen geluiden door dat het regime in Pyongyang zich richt op de markt voor cryptomunten. Noord-

Korea kampt met sancties vanwege zijn vermeende nucleaire activiteiten. Het land zou vooral geïnteresseerd zijn in bepaalde kenmerken van crypto's zoals anonimiteit, het moeilijk traceren van transacties en het verdienmodel.

De Mexicaanse minister van Economische Zaken Ildefonso Guajardo.

VS en Mexico stevenen af op Nafta-akkoord

WASHINGTON — De onderhandelingen tussen Verenigde Staten en Mexico over de toekomst van het Noord-Amerikaanse handelsverdrag Nafta vorderen gestaag.

Volgens de Mexicaanse minister van Economische Zaken Ildefonso Guajardo wordt vandaag verder gepraat. Dit weekeinde meldde president Donald Trump al dat een grote handelsovereenkomst met Mexico er snel zou kunnen zijn.

Mexico en de VS vormen sinds de jaren negentig samen met Canada een vrijhandelszone. Het overleg tussen Mexico en de VS spitst zich met name op nieuwe regels voor de automobieliindustrie. Trump noemde het handelsakkoord eerder 'een ramp' voor Amerikaanse arbeiders. Hij eiste aanpassingen, omdat hij vindt dat het bestaande verdrag de belangen van de VS te weinig dient. Hij dreigde eerder met het opzeggen ervan. Vertegenwoordigers van Canada schuiven weer aan bij het overleg als Mexico en de VS het eens worden.

Chinese Uber-rivaal stopt dienst na moord

PEKING — De Chinese Uber-rivaal Didi Chuxing stopt met zijn carpooldienst Hitch in China na een tweede moord op een vrouwelijke passagier. Het bedrijf heeft ook twee hoge managers op non-actief gesteld.

Gebruikers konden via een app aangeven dat ze willen meerijden met iemand. In de nacht van vrijdag op zaterdag verdween een twintigjarige vrouw na een rit in de stad Wenzhou. Ze stuurde nog een hulpberichtje, maar

was daarna spoorloos. De chauffeur werd later aangehouden voor verkrachting en moord. In mei gebeurde al iets soortgelijks in een andere Chinese stad.

Hitch-chauffeurs moeten zich registreren en worden volgens Didi Chuxing gescreend. Donderdag zou de verdachte ook al een vrouwelijke passagier hebben lastiggevallen, maar daar was niet tijdig op gereageerd. Didi Chuxing gaat de screening nu tegen het licht houden.

Raffinagereus Sinopec pompt winst op

PEKING — Het Chinese olieconcern Sinopec heeft het afgelopen halfjaar een recordwinst behaald. Het grootste raffinagebedrijf ter wereld profiteerde onder meer van de gestegen olieprijsen ten opzichte van een jaar eerder.

De nettowinst kwam uit op 42,4 miljard yuan, zo'n 11,3 miljard gulden. Een jaar eerder was dat nog 27,9 miljard yuan. De omzet steeg met 11,5 procent tot omgerekend 164 miljard euro. Het bedrijf gaf vorige maand

al uit dat de winst flink in de lift zat dankzij de hogere olieprijsen. De olieproductietak kwam daardoor dichterbij break-even. De veel grotere raffinagedivisie schroefde de winst op dankzij kostenbesparingen en verkoop van meer duurdere brandstoffen. Rivaal Cnooc meldde donderdag al een winst die 57 procent hoger lag dan een jaar eerder. Branchegenoot PetroChina, de grootste Chinese olie- en gasproducent, komt volgende week met cijfers en presenteert naar verwachting een winstverduubeling.

Duitse aandelen Tesla flink lager

BERLIJN — Tesla is vanochtend flink gezakt op de Duitse beurs Tradegate. Het aandeel verloor meer dan 3 procent aan waarde, nadat de beursexit van de elektrische autofabrikant dit weekeinde werd afgeblazen.

Topman Elon Musk kondigde aan dat Tesla toch beursgenoteerd blijft. Eerder liet hij via

Twitter nog weten zijn bedrijf van de beurs te willen halen voor 420 dollar per aandeel.

‘Ingrijpen kabinet nodig voor koopkracht’

UTRECHT — De koopkracht van werkende Nederlanders valt mogelijk minder hoog uit dan het kabinet verwacht. Terwijl de economie groeit en de werkloosheid hard is gedaald, stijgen de cao-lonen maar net iets harder dan de inflatie. Het kabinet moet daarom meer doen om de nettolonen te laten groeien, schrijft de Rabobank in een rapport.

De meest voor de hand liggende maatregel is een verlaging van de belasting op arbeid, stelt de bank. Daardoor wordt het voor werkgevers goedkoper om loonsverhogingen door te voeren en houden werknemers per extra euro

meer over. Het kabinet heeft op het vlak van belastingverlaging echter al veel kruit verschoten met een vereenvoudiging van het belastingstelsel, aldus de bank. Een andere oplossing zou het bevorderen van vaste

banen zijn. Werknemers met een vast contract hebben een sterkere onderhandelingspositie, waardoor ze makkelijker loonsverhogingen kunnen afdwingen. Nu kiezen ondernemers nog vaak voor zzp'ers, omdat die bij een gelijk nettosalaris veelal goedkoper zijn. Dat de loonontwikkeling nog niet op stoom is gekomen, ligt volgens economen van de Rabobank ook aan toegenomen automatisering en digitalisering. Die zetten lonen voor

bijvoorbeeld productie- en administratief werk onder druk. Nederlandse werknemers concurreren ook in toenemende mate met de buitenlandse beroepsbevolking. Zo kunnen bedrijven bepaalde productieprocessen verplaatsen naar lagelonenlanden. Bovendien verhuizen meer inwoners van de Europese Unie, zoals Spanjaarden en Grieken, naar Nederland voor werk. Daardoor hebben ondernemers meer keuze bij het aannemen van personeel.

VOORUITBLIK op de beursweek

AMSTERDAM — Beleggers kunnen zich opmaken voor het staartje van de huidige cijferperiode. Komende week openen nog een flink aantal, vooral kleinere fondsen de boeken. Verder wordt weer met een schuin oog gekeken naar ontwikkelingen op het gebied van handel en over de positie van de Amerikaanse president Donald Trump. Bij de hoofdfondsen in Amsterdam staan verzekeraar ASR, vastgoedinvesteerder Unibail-Rodamco-Westfield en digitaal beveiliger Gemalto op de agenda met cijferpublicaties.

Verder zal met bovengemiddelde interesse worden gekeken naar de cijfers van onder meer bouwbedrijf VolkerWessels, farmaceut ProBiodrug en beursnieuweling NIBC. VolkerWessels zit met het project van de zeesluis in IJmuiden in zijn maag en ProBiodrug maakte vorige week een opvallende koerssprong.

Elders in Europa staan drankfabrikant Pernod Ricard en mediabedrijf RTL op de rol. In de Verenigde Staten wordt uitgekeken naar rapportages van onder meer retailers Best Buy en Dollar Tree, juwelier Tiffany's, voedingsmiddelenbedrijf Campbell Soup, softwaremaker Salesforce, yogakledingbedrijf Lululemon en wapenfabrikant American Outdoor Brands.

In de VS zal ook zoals wel vaker de laatste tijd worden gekeken naar Tesla. Topman Elon Musk van de autofabrikant maakte dit weekeinde bekend af te zien van een privatisering. De terloopse aankondiging van het plan Tesla van de beurs te halen op Twitter onlangs leidde tot flinke onrust rond het bedrijf. Musk wil zich weer focussen op de productie van auto's.

Op het macro-economische front komen er cijfers over het consumentenvertrouwen in de EU en verschillende Europese landen. In Duitsland komen verder publicaties over het ondernemersvertrouwen, de inflatie en de werkloosheid. Vrijdag sloten de Amerikaanse beurzen hoger, onder meer na een toespraak van Fed-voorzitter Jerome Powell. Die zei vast te houden aan het streven de rente stapsgewijs op te voeren. De leidende Dow-Jonesindex sloot 0,5 procent hoger op 25.790,35 punten. De S&P 500 eindigde 0,6 procent in de plus, op een record van 2874,69 punten. Het nieuwe record voor technologiegraadmeter Nasdaq is 7945,98 punten. De graadmeter eindigde de sessie met een winst van 0,9 procent. De Europese beurzen noteerden kleine plusjes. De AEX-index op Beursplein 5 sloot 0,3 procent in de plus op 560,29 punten. De MidKap steeg 0,1 procent tot 792,57 punten. De beursgraadmeters in Frankfurt, Londen en Parijs wonnen elk 0,2 procent.

Ruim 1 miljoen euro naar onderzoek antibiotica

WOERDENSE VERLAAT — Biotechbedrijf Madam Therapeutics heeft bij een eerste financieringsronde 1,1 miljoen euro opgehaald bij investeerders. De Nederlandse onderneming wil met het geld nieuwe antibiotica ontwikkelen.

“We gebruiken de investering om de eerste klinische studie met ons kandidaat-medicijn SAAP-148 uit te voeren. Dat wordt zo begin 2019”, zegt directeur Remko van Leeuwen. Waar de meeste traditionele antibiotica een langzame werking hebben, doodt SAAP-148 bac-

teriën zeer snel door ze van buitenaf aan te vallen. Ze maken een gat in de wand van de bacterie en zorgen ervoor dat die leegloopt. Madam Therapeutics ontwikkelt de antibiotica in samenwerking met het Leids Universitair Medisch Centrum en Amsterdam UMC. Eerder heeft het bedrijf samen met zijn academische partners al de nodige subsidie ontvangen. Dat leidde tot de ontwikkeling van een familie van meer dan 300 unieke SAAPs. De in 2011 opgerichte onderneming heeft nog geen producten op de markt. Alles bevindt zich nog in de testfase.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	27-Aug			27-Aug			
DOW JONES	25.988,74	0,81%		564,13	0,69%		
S&P 500 INDEX	2.892,83	0,63%		26,30	0,44%		
NASDAQ	8.013,25	0,85%		5,19	0,19%		
AMAZON.COM INC	1.917,10	0,61%		KONINKLIJKE AHOL	21,24	0,43%	
APPLE INC	217,93	0,82%		AKZO NOBEL	80,14	0,68%	
BAIDU INC-SP ADR	229,21	2,16%		ASML HOLDING NV	178,02	2,08%	
BERKSHIRE HATH-B	209,97	0,96%		DSM (KONIN)	91,38	1,74%	
BOEING COITHE	352,96	1,02%		HAL TRUST	153,00	-0,13%	
CITIGROUP INC	72,24	2,23%		HEINEKEN NV	85,90	0,12%	
COCA-COLA CO	45,62	-0,02%		ING GROEP NV	12,03	0,86%	
COSTCO WHOLESALE	229,31	-0,85%		KPN (KONIN) NV	2,24	0,27%	
WALT DISNEY CO	112,14	0,19%		KONINKLIJKE PHIL	38,24	0,72%	
3D SYSTEMS CORP	21,16	1,21%		RANDSTAD NV	54,84	1,52%	
EBAY INC	34,56	0,07%		RELX NV	19,20	0,44%	
FACEBOOK INC-A	177,68	1,74%		ROYAL DUTCH SHA	28,32	-0,16%	
GENERAL ELECTRIC	12,69	1,52%		TOMTOM	8,65	1,79%	
ALPHABET INC-A	1.250,98	1,15%		TOTAL SA	55,42	1,00%	
HP INC	24,32	0,70%		UNILEVER NV-CVA	49,88	0,57%	
HOME DEPOT INC	201,43	0,06%		W.P. STEWART HOL	467,53	0,57%	
INTEL CORP	48,29	1,33%		SCOTIABANK FUNDS	24-Aug		
JOHNSON&JOHNSON	134,51	-1,06%		MONEY MARKET	13,2456	0,00%	
MICROSOFT CORP	108,90	0,46%		US DOLLAR BOND	2,6090	-0,02%	
PROCTER & GAMBLE	83,32	-0,05%		GLOBAL GROWTH	3,4408	0,56%	
ROYAL DUTCH-ADR	65,96	0,53%		US GROWTH	17,6612	0,50%	
STARBUCKS CORP	53,00	0,46%		CANADIAN GROWTH	2,7209	0,23%	
TWITTER INC	35,20	2,68%		FUNDS	24-Aug		
WALMART INC	94,74	-0,22%		BGF CONT EUR FLEX	29,89	0,10%	
EXCHANGE TRADED FND	27-Aug			BGF EMKT BOND	17,30	-0,06%	
ALERIAN MLP - AMLP	11,09	-0,67%		BGF FX INC GBL OP	15,95	0,00%	
ISH GBL HY BD - GHY	49,45	0,20%		BGF GBL ALLOCATION	56,59	-0,07%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	86,43	0,05%		BGF USD CORE BOND	16,44	-0,06%	
ISH SELECT DIV - DIV	101,52	0,10%		BGF USD HI YIELD BND	32,73	-0,06%	
ISH MSCI EMKT - EEM	44,07	1,61%		TEMPLETON GBL BND	24,46	-0,20%	
ISH MSCI PAC - EPP	46,40	1,14%		TEMPLETON ASIAN SM	53,14	0,26%	
ISH RUSSELL - IVV	172,24	0,64%		CURRENCIES	27-Aug		
ISH S&P 500 - SPY	174,66	0,69%		YENUSD	111,0300	-0,16%	
ISH EUROPE - IEV	45,66	1,15%		EURUSD	1,1673	0,42%	
INVSOCO QQQ TRUS	183,97	0,82%		CANUSD	1,2976	-0,34%	
INVSOCO DB COMMO	17,23	0,12%		GBPUSD	1,2887	0,28%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	38,86	0,86%		COMMODITIES	27-Aug		
SPDR S&P MID 400	372,91	0,63%		OIL WTI	68,68	-0,06%	
SPDR S&P 600 SMA	78,11	0,56%		GOLD	1208,99	0,26%	
VANGUARD REIT - VNQ	82,98	-0,53%		SILVER	14,86	0,29%	
WSDOMTR JAP H-EQ-OJ	54,94	1,27%		WHEAT	536,50	-0,97%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Toneelschrijver Neil Simon overleden

De Amerikaanse toneel-schrijver Neil Simon is gisteren op 91-jarige leeftijd in New York overleden. Dat heeft zijn publicist ge-

meld, meldde *The New York Times*. Simon had als bijnaam The King of Comedy. Tientallen jaren lang had hij succes op Broadway en in veel andere theaters. Tot zijn bekendste werken behoren Barefoot in the Park (1963), The Odd Couple (1965) en Sunshine Boys (1974). Het oeuvre van Simon is bekroond met prestigieuze prijzen als de Pulitzer Drama Prize en met drie Tony Awards. Ook is hij geëerd met de Mark Twain Prize voor Amerikaanse humor. Ook in Nederland was het werk van Simon geliefd. Zo was vanaf eind 2004 maandenlang een Nederlandse toneelversie van The Odd Couple in de theaters te zien.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Mensen

Buschauffeur wijkt uit voor kat en ramt huis

De bestuurder van een bus heeft in de Duitse deelstaat Baden-Württemberg forse schade aangericht. De man raakte naar eigen zeggen van de weg toen hij uitweek voor een kat. Zijn voertuig kwam vervolgens tot stilstand tegen een woning, meldt de politie in Ludwigsburg. De brandweer moest na de crash uit-

rukken om het pand te stabiliseren. Daar waren op het moment van de crash twee bewoners aanwezig. De buschauffeur (49) raakte lichtgewond en is overgebracht naar het ziekenhuis. De totale schade bedraagt naar schatting zo'n 172.000 euro, zegt de politie. Er zaten op het moment van het ongeval geen passagiers in de bus.

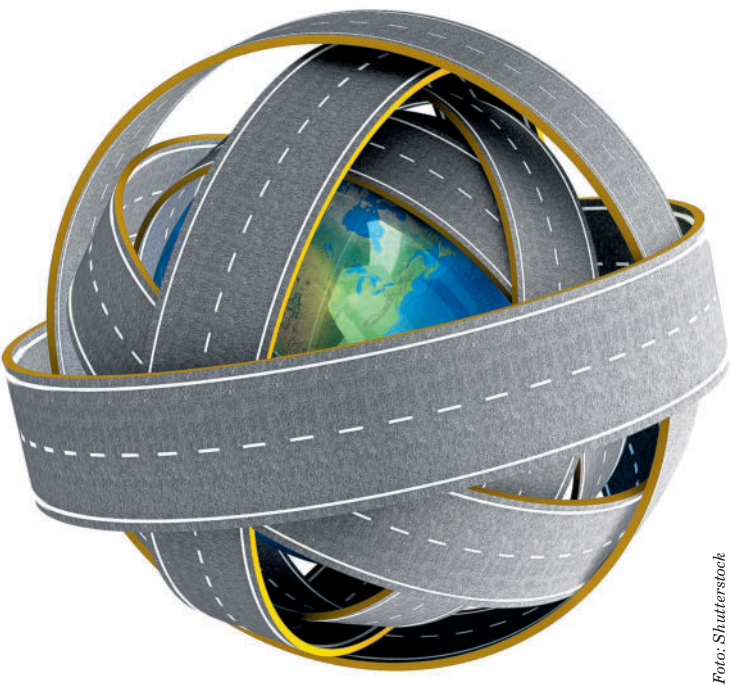
Familie Franco verzet zich tegen opgraving

De familie van de Spaanse dictator Francisco Franco (1892-1975) verzet zich tegen het plan om de stoffelijke resten van de generaal te verplaatsen. In een verklaring geven zeven kleinkinderen aan 'onder geen enkele omstandigheid' daar aan mee te werken. Ze zullen alle juridische mogelijkheden aangrijpen om opgraving te voorkomen, melden Spaanse media. De stoffelijke resten liggen

in een monumentale kerk in een complex dat bekend is als de Vallei der Gevallen. Franco liet de kerk bouwen als monument voor alle gevallen uit de Spaanse burgeroorlog (1936-1939). Het monument is echter omstreden omdat Franco er zelf begraven ligt. De Spaanse regering maakte deze week bekend dat een decreet is uitgevaardigd en dat de procedure voor ver-

plaatsing in gang is gezet. Het parlement moet wel nog instemmen. Waar het stoffelijk overschot naar toe moet, is niet bekend. Volgens de vicepremier kan de familie zich hier uiterlijk halverwege komende maand over uitspreken. De burgemeester van Franco's geboorteplaats Ferrol heeft al laten weten dat zijn gemeente de stoffelijke resten niet wil.

3 miljoen keer de aarde rond

Nederlanders rijden meer in de auto. In 2017 hebben ze bij elkaar 119,1 miljard autokilometers afgelegd. Dat is bijna 3 miljoen keer de aarde rond. Die afstand is iets groter dan een jaar eerder. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek legden Nederlanders in 2016 in totaal 118,7 miljard kilometers af in de auto. Het aantal personenauto's in privébezit is gestegen, van 7,9 miljoen in 2016 naar 8,1 miljoen in 2017. Maar met die auto's rijden ze een klein beetje minder. Het aantal particuliere kilometers daalde van 93,8 naar 93,7 miljard. Dat betekent dat ze per auto gemiddeld 11.600 kilometer reden in een jaar tijd. Daar staat tegenover dat de

1 miljoen zakelijke auto's in Nederland meer zijn gaan rijden. Het aantal zakelijke autokilometers steeg van 24,9 naar 25,4 miljard. Het is niet duidelijk waarom ze privé iets minder zijn gaan rijden en zakelijk iets meer. Volgens een woordvoerder van het CBS kan dat te maken hebben met het herstel van de economie. Tegelijk maken Nederlanders vaker gebruik van de fiets en het openbaar vervoer.

Explosieve toename van ongelukken met springkussens

Het aantal ongelukken in Nederland met luchtkussens is de laatste jaren aanzienlijk toegenomen. Gemiddeld ging het vorig jaar zes keer per dag mis. Dat

blijkt uit cijfers die *RTL Nieuws* heeft opgevraagd. Tien jaar geleden belandden volgens VeiligheidNL 1400 mensen op de eerste hulp na een val van een

luchtkussen. Vorig jaar waren dat er zo'n 2200. De verwondingen variëren van hoofdwonden tot botbreuken. Ook dit jaar gebeurden er al diverse ongevallen.

Efteling mag groeien tot 7 miljoen bezoekers

Attractiepark De Efteling in Kaatsheuvel mag groeien tot maximaal zeven miljoen

bezoekers per jaar. Als het sprookjespark in de verre toekomst nog meer bezo-

kers wil ontvangen, moet eerst onderzoek worden gedaan naar de capaciteit van

het wegnnet. De gemeente Kaatsheuvel heeft dat vastgelegd na bezwaren tegen de uitbreidingsplannen van het park. De Efteling heeft op dit moment ruim vijf miljoen bezoekers per jaar maar wil met 8 hectare uitbreiden en groeien tot zeven miljoen bezoekers in 2030. Om dat mogelijk te maken krijgt het park onder andere een extra toegangsweg. De nieuwe toegang is alleen bedoeld voor verkeer vanuit het zuiden en alleen voor drukke dagen.

In het aangepaste bestemmingsplan heeft de gemeente ook beperkingen opgelegd aan de maximale bouwhoogte in het park en aan de aanleg van parkeerplaatsen. De gemeenteraad beslist er volgende maand definitief over.

Historische Apple-pc onder de hamer

Een van de eerste computers die Apple ooit heeft gemaakt, wordt geveild. Het apparaat werkt nog, zegt veilinghuis RR Auction, dat hoopt op een bedrag van 300.000 dollar. De koper krijgt onder meer het originele moederbord, zonder aanpassingen, en een authentieke gebruiksaanwijzing. De grondleggers van Apple, Steve Wozniak en Steve Jobs, hadden in 1976 en 1977 ongeveer 200 computers gebouwd. Dat deden ze in het ouderlijk huis van Jobs. Die computer kreeg de naam Apple I. Wozniak was verantwoordelijk voor het ontwerp en de bouw, Jobs regelde de verkoop en de levering. De computers werden verkocht via een computerwinkel in de buurt voor 666,66 dollar. Er bestaan nog ongeveer zestig exemplaren, maar de

meeste doen het niet meer. Wozniak en Jobs hadden elkaar als tieners leren kennen. Ze bedachten de naam van hun bedrijfje na een bezoek aan een appelboomgaard. Wozniak verliet Apple in 1985, maar krijgt nog elk jaar een vergoeding van het bedrijf en bleef aandeelhouder. Jobs werd miljardair, Wozniak niet. Zijn vermogen wordt geschat op ongeveer 100 miljoen dollar. Een derde oprichter, Ronald Wayne, verliet het nieuwe bedrijfje al na een paar weken. Hij liet zich voor 800 dollar uitkopen, omdat hij geen zin had in risico. Zijn belang, 10 procent van Apple, zou nu 100 miljard dollar waard zijn geweest. Apple is inmiddels een van de grootste bedrijven ter wereld, met een marktwaarde van ongeveer 1000 miljard dollar.

Alom aandacht voor Rembrandt

Rembrandt van Rijn stierf in 1669, volgend jaar 350 jaar geleden. Daarom wordt de schilder, voor velen Nederlands allergrootste kunstenaar, in heel 2019 op diverse plekken extra geëerd. De aftrap van het herdenkingsjaar was zaterdag op de Uitmarkt in Amsterdam.

late werk, toont vanaf half februari alle werken van de meester uit de eigen collectie voor het eerst tegelijk: 22 schilderijen, zestig tekeningen en 300 prenten. Ook het Mauritshuis in Den Haag laat, vanaf eind januari al, de hele eigen Rembrandtverzameling ineens zien.

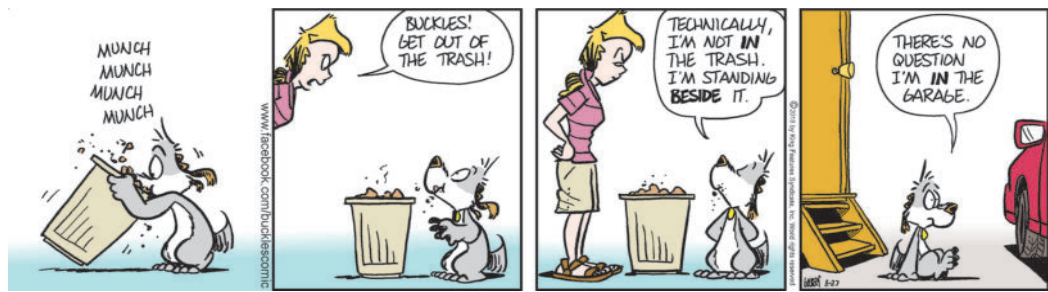
De Lakenhal in zijn geboorteplaats Leiden, het Fries Museum in Leeuwarden – de geboortestad van zijn vrouw Saskia – Het Mauritshuis in Den Haag, Museum Het Rembrandthuis in zijn woonhuis in Amsterdam en het Rijksmuseum in de hoofdstad, ze laten zich geen van alle onbetuigd.

Het Fries Museum gaat in het najaar met 'Rembrandt en Saskia: Liefde in de Gouden Eeuw' op de romantische toer. Het societyhuwelijk in de 17e eeuw staat hier centraal. Een portret van Saskia dat Rembrandt kort na haar dood in 1642 voltooid, komt er voor het eerst sinds 250 jaar voor terug uit een museum in Duitsland.

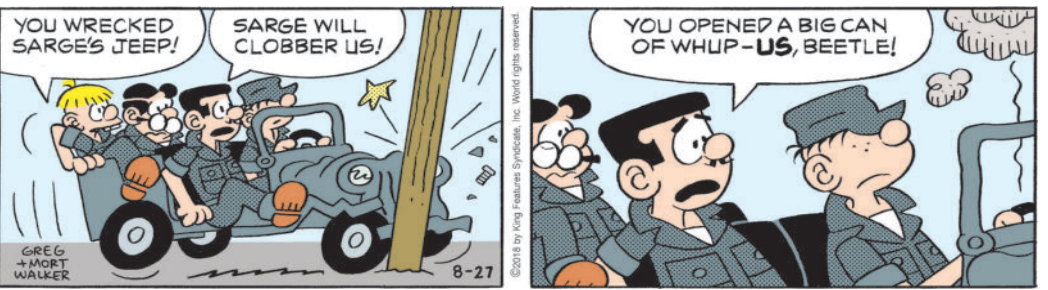
Ook andere musea haken aan, bijvoorbeeld met exposities over de Gouden Eeuw, waarin Rembrandt en tijdgenoten zoveel furore maakten.

In het najaar geeft het Rijksmuseum nog een stevige nabrander met Rembrandt-Velázquez, met schilderijen van Velázquez, Rembrandt, Murillo, Vermeer, Zurbarán, Hals en Ribera. Deze komen voor het eerst samen door samenwerking tussen het Prado in Madrid en het Rijks.

Buckles By David Gilbert

Beetle baily By Mort Walker

Baby blues Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Verstappen: Maximaal haalbare

SPA-FRANCORCHAMPS — Max Verstappen was dik tevreden met zijn derde plaats in de Grote Prijs van België. “Dit was wel het maximaal haalbare”, concludeerde de F1-coureur op de afsluitende persconferentie van de race.

Verstappen startte van de zevende positie. “Maar gelukkig kon ik wegblijven van de chaos bij de start”, doelde hij op een grote crash met Kimi Räikkönen en Daniel Ricciardo als voornaamste slachtoffers. “Daarna haal ik Ocon en Perez in en kon ik na tien of twaalf ronden mijn eigen race rijden. Ik had niet de snelheid van Vettel en Hamilton. Meer zat er niet in.”

Verstappen had genoten van de tienduizenden Nederlanders op de tribunes van het circuit van Spa-Francorchamps. Meer dan een derde plaats kon hij ze niet bieden. “Ik hoopte nog even dat het zou gaan regenen. Dat had de race misschien nog spannender kunnen maken”, zei de Nederlander. “Nu reed niemand vlak voor me of vlak achter me. Maar ik ben heel tevreden. De auto heeft het goed gehouden.”

Foto: AFP / John Phys

De derde plaats was voor Verstappen het maximaal haalbare in Spa.

Herlings heerst ook in Bulgarije

SEVLIEVO — Motorcrosser Jeffrey Herlings heeft gisteren de Grote Prijs van Bulgarije op zijn naam geschreven. De 23-jarige Brabander was in beide manches opnieuw veel te snel voor zijn concurrenten.

Herlings kwam in Sevlievo in de eerste manche maar liefst 15 seconden eerder over de finish dan de Sloveense nummer twee Tim Gajser. In de tweede manche nam de Brabander al in de eerste ronde de koppositie over van zijn rivaal, regerend wereldkampioen Antonio Cairoli, en hield die positie moeiteloos vast. Hij finishte met 14 seconden voorsprong op Cairoli. Herlings heeft nu de laatste elf manches in de MXGP-klasse gewonnen. Hij voegde gisteren op zijn KTM voor de zesde keer op rij een GP aan zijn erelijst toe. Cairoli, de regerend wereldkampioen uit Italië, stelde teleur in de eerste manche. De grootste concurrent van Herlings kwam niet verder dan de achtste plaats. In de tweede manche hield de Italiaan de schade beperkt door als tweede te eindigen. In het WK-klassement heeft Herlings met 783 punten nu 73 punten voorsprong op Cairoli. Glenn Coldenhoff finishte in Bulgarije als negende en zevende. Na de Grote Prijs van Bulgarije staan er nog drie GP's op het programma.

Uitslagen Eredivisie 3e speelronde

AZ - Vitesse	0-0	Zwolle - PSV	1-2
Heerenveen - Feyenoord	3-5	Ajax - FC Emmen	5-0
Utrecht - VVV	1-1	De Graafschap - Groningen	0-1
Willem II - Heracles	5-0	ADO - Fortuna Sittard	3-1
Breda - Excelsior	0-2		

Medvedev wint finale Winston-Salem van Johnson

WINSTON-SALEM — De Russische tennisser Daniil Medvedev heeft zijn tweede ATP-titel op zak.

De 22-jarige Rus won het toernooi in Winston-Salem, nadat hij begin dit jaar zijn eerste ATP-titel veroverde in Sydney. Medvedev won in de finale van het voorbereidings-toernooi op de US Open van de Amerikaan Steve Johnson. De nummer 57 van de wereld zegevierde na een kleine anderhalf uur spelen: 6-4 en 6-4.

De 28-jarige Johnson pakte dit jaar al twee ATP-titels. Hij won op gravel in Houston, op gras in Newport en had op het hardcourt van Winston-Salem de mogelijkheid om als eerste tennisser dit seizoen op drie verschillende ondergronden toernooien te winnen.

Foto: Jared C. Tillman / AFP

In het heren enkelspel mocht Daniil Medvedev zich de beste van Winston-Salem noemen.

Invitacion

Sr. Florencio Wernet

Pa medio di esaki famia Wernet-Britten kier a invita famia, bisiña-, amigo- y conocirnan pa compaña nos na 3 Santo Sacrificio di misa; diasabra 25 di augustus pa 6 pm, diadomingo 26 di augustus pa 9 am y diahuebs 30 di augustus pa 6.30 pm na misa San Juan Pablo II na Tanki Leendert.

Boso presencia ta altamente aprecia.

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma – Vr 8 am – 5 pm
STOP Huiselijk geweld!

Visit our website
AMIGOE.COM

BEKENDMAKING

Aruba,

Geachte abonnee,

Bent u één van onze abonnees die een automatische incasso bij de bank heeft? Betaalt u minder dan Afls. 36,00 per maand? Dan verzoeken wij u uw opdracht met spoed aan te passen.

Of hebt u misschien een openstaande saldo, dan raden wij u aan contact op te nemen met Zulaika op telefoon nr 582-4333.

U kunt uw abonnementbetalingen online doen. Onze bankrekening nummers zijn als volgt:

Caribbean Mercantile Bank rekening nr. 20651903
Banco di Caribe rekening nr. 81027801
RBC Royal Bank rekening nr. 100031723
Aruba Bank rekening nr. 6000400190

BACK TO SCHOOL DEALS

*Promocion valido te 31 di augustus, tanten cu tin den stock.

Frisian Flag Skimmed Milk 1 liter AWG 2.99 SAVE 0.29 2.70 AWG	Frisian Flag Whole Milk 1 liter AWG 2.99 SAVE 0.29 2.70 AWG	Frisian Flag Semi-Skimmed Milk 1 liter AWG 2.99 SAVE 0.29 2.70 AWG
Friso 1 900 g AWG 16.99 SAVE 4.98 11.99 AWG	Friso 2 900 g AWG 15.66 SAVE 4.67 10.99 AWG	Friso 3 900 g AWG 15.66 SAVE 4.67 10.99 AWG

22 supermarkets

HONG FA, WENG KEE, WEI MING SUPERMARKET, TESCO, BUBALI ENTERPRISES, HUA FENG FOODCENTER, HUAN ZHAN, ZHANG'S SUPER CENTER, NOORD SUPERMARKET, REI HING FOOD CENTER, NEW MORNING, HONG KONG SUPERMARKET N.V., MACRO SUPERMARKET, FLAT STONE SUPERMARKET, SING FUNG, FENG DA SUPERMARKET, DO IT CENTER, FRESH MARKET, JOHNSON'S SUPER CENTER, MUNDO NOBO, LING & SONS, CHENG XING SUPERMARKET

BUILDING STRONG FAMILIES
SINCE 1871